Jaargang 115. Woensdag, 1 October 1856. No. 118.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 19, inhoudende: *Verslag van de handelingen der Staten Generaal.*

KLAPBRUG te *FOXHAM.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat de **passage** over de **KLAPBRUG** over het **Winschoterdiep** te ***FOXHAM*,** wegens daaraan te doende HERSTELLINGEN van **Donderdag den 2den October e.k. af,** tot nadere kennisgeving toe, zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 25 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: A. OUDEMAN,
De Secretaris: HORA SICCAMA.

INSPECTIE VAN VERLOFGANGERS
DER
Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van al de **MANSCHAPPEN** der NATIONALE MILITIE, die zich met **Onbepaald Verlof** in deze Gemeente bevinden, om het even uit welke Provincie zij afkomstig zijn, met uitzondering van de hieronder vermelden, dat de **INSPECTIE** over de **VERLOFGANGERS** zal worden gehouden op **Donderdag den 2den October 1856,** aanvang nemende des voormiddags te half elf.

Dat, ten einde de Verlofgangers niet langer dan noodig op de Inspectie te doen verblijven, bepaald is, dat de bovenbedoelde Verlofgangers op den gemelden dag ter bestemde plaats zullen opkomen in de navolgende orde, te weten:

des voormiddags te half elf, degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de Letters A, B, C, D, E, F en G;

te half twaalf, degenen wier Geslachtsnamen beginnen met de Letters H, I, J, K, L en M; en

te half een, degenen wier Geslachtsnamen beginnen met de Letters N, O, P, R, S T, U, V, W en Z.

Wordende diensvolgens de bedoelde Verlofgangers bij dezen gelast, om precies op het juiste, voor ieder hunner bepaalde uur bij het Gebouw de Koornbeurs alhier present te zijn, gekleed in uniform en voorzien van alle zoodanige Kleeding- en Equipementstukken, als bij het vertrek van het Korps aan hen mogten zijn gelaten, alsmede van hunne Zakboekjes en van de Certificaten Lett. H. H., welke zij van het Bestuur hunner Gemeente, tegen inhouding van hunnen Verlofpas, hebben bekomen; zullende door den Heer Lt. Kolonel Militie-Commissaris in deze Provincie een arrest van twee tot zes dagen worden opgelegd aan elken man, die zonder wettige redenen van de Inspectie mogt achterblijven.

Even als zulks vroeger plaats had, zullen de voorwendsels van onbekendheid met den tijd van de Inspectie of van geene afzonderlijke Citatie te hebben ontvangen, even min als van afwezigheid in beroepsuitoefening, als wettige redenen voor het verzuimen der Inspectie worden gehouden, tenzij in het laatste geval de Verlofganger de vereischte toestemming daartoe verkregen en vooraf van zijne afwezigheid aan den Burgemeester behoorlijk kennis zal hebben gegeven', waaronder echter niet begrepen is het geval van vertrek naar buitenslands, als waaromtrent vergunning van hooger autoriteit wordt vereischt. Het wordt bij deze aan de verlofhebbende Manschappen der Nationale Militie wel uitdrukkelijk herinnerd, dat door de Departementen van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog bepalingen zijn gemaakt ten aanzien van zoodanige Verlofgangers, die zich aan insubordinatie schuldig maken, of hunne Kleeding- en Equipementstukken mogten hebben verwaarloosd, hoezeer zij ook met hun Korps hebben afgerekend, en dat dus ten aanzien van dezen zal worden gehandeld, zooals daarbij is voorgeschreven, ten einde de schuldigen te straffen; alsmede dat het ongeoorloofd is, om bij de Inspectie andere, dan hunne eigene Goederen te vertoonen, en eveneens, om die Goederen te voorzien van het merkteeken waarmede hunne eigene Goederen bij het Korps voorzien zijn; zullende op deze ongeoorloofde handeling naauwkeurig worden toegezien.

Van deze Inspectie zijn alleen uitgezonderd:

1) Zoodanige VERLOFGANOERS der NATIONALE MILITIE van de Ligtingen van **1852** en **1853,** die, krachtens koninklijk besluit van den 11den Julij l.l., no. 62, aan den **wapenhandel in deze maand** zullen hebben **deelgenomen;**

2) Zoodanige MILICIENS van de Ligting van **1854,** die in **1855** opgetreden, tot **aanvulling** van het blijvend gedeelte hebben gestrekt en alzoo langer dan een jaar in werkelijke dienst zijn geweest; *zoodat de Miliciens van de Ligting, die een jaar onder de wapenen zijn geweest en zich sedert den 1sten April j.l. met Verlof bevinden,* **insgelijks aan de Inspectie zullen moeten deelnemen.**

GRONINGEN, 22 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: A. OUDEMAN.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 17den Mei 1856, is vastgesteld de volgende **Verordening:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gelet op art. 291 van de Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

Overwegende, dat, om het **REGLEMENT** voor de **Volk-** en **Vrachtschuit** tusschen ***'t Zandt*** en ***Groningen*** en terug, te *Groningen* vastgesteld door den RAAD dier Stad den 29sten April en door BURGEMEESTER en WETHOUDEREN afgekondigd bij Publicatie van den 7den Augustus 1843, in overeenstemming te brengen met gemelde Wet, het noodzakelijk is, daarin onderstaande **wijziging** daar te stellen;

Overwegende, dat het GEMEENTEBESTUUR van *'t Zandt* zich bereid heeft verklaard om tot die wijziging mede te werken, —

Heeft, na bekomene magtiging en onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Groningen*, en in gemeen overleg met het BESTUUR der Gemeente *'t Zandt*, besloten als volgt:

Art. 16 zal voortaan luiden als volgt:

» De overtreding van eenige der bepalingen van dit Re-
» glement, voor zoover daartegen niet door eene algemeene
» verordening is voorzien, zal worden gestraft met eene boete
» van een tot zes gulden."

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 17den Mei 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan de GEDEPUTEERDE STATEN van *Groningen* medegedeeld, blijkens hun besluit van den 18den September 1856, no. 20, waarbij zij is goedgekeurd.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 1sten October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De COMMISSIE van ONDERWIJS voor de Provincie *Groningen* vergadert **Vrijdag** en **Zaturdag** den **17den en 18den October,** des morgens te acht uur, in het CONCERTHUIS te *Groningen*, om **RANGEXAMENS** af te nemen. Die zich dan willen laten examineren, gelieven hunne geboorteacte en een BEWIJS van GOED ZEDELIJK GEDRAG, benevens een van vroeger verkregen RANG (zoo zij dezen bezitten) vóór den **9den October** franko in te zenden bij den SCHOOLOPZIENER van hun District.

GRONINGEN, 22 September 1856.

De Commissie van Onderwijs voor de Provincie Groningen,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

Attestatiën de Vita.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot het **AFGEVEN** der **ATTESTATIËN DE VITA,** ter bekoming van BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, op den **30sten September 1856** verschenen, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS te *Groningen* zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, van des voormiddags **half tien** tot **een** uur, als:

a) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op VRIJDAG den 3den October 1856; en

b) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 4den October 1856.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

De nieuwe minister van buitenlandsche zaken van Rusland heeft zeer onlangs in eene circulaire aan de Russische gezantschappen de grondbeginselen der Russische staatkunde jegens de andere Staten uiteen gezet. Dat stuk is te belangrijk om er niet zelfs eene groote plaats voor in te ruimen. Wij lezen daarin het volgende:

» Het den 20sten Maart j.l. te Parijs onderteekende verdrag, hetwelk een einde maakte aan eenen oorlog, die zich al verder dreigde uit te breiden en welks einduitslag zich door geene menschelijke schranderheid liet vooruitzien, had ten doel, de volkenregtelijke betrekkingen in Europa weder op den regelmatigen voet te brengen....

» Wij moeten onderstellen, dat alle mogendheden, welke aan dien oorlog deel genomen hebben, even zeer als de Keizer, onze doorluchtige meester, ten doel hadden, den algemeenen vrede te maken tot den vasten grondslag voor het herstel van betrekkingen, die op het ontzag voor het regt en de onafhankelijkheid der gouvernementen gebouwd zijn.

» Is deze hoop vervuld? Zien wij den regelmatigen toestand der betrekkingen tusschen de onderscheidene Staten hersteld?

» Zonder in omstandige beschouwing van eenige vraagstukken van minder belang te willen treden, zien wij ons tot ons leedwezen genoodzaakt te verklaren, dat er twee leden van het Europesche statengezin zijn, waarvan het eene zich nog niet in zijnen regelmatigen toestand bevindt, terwijl het andere daarin bedreigd wordt.

» Wij bedoelen Griekenland en het koningrijk Napels.

» Voor de met den wil des Souvereins en met den geest des volks strijdige inlegering van buitenlandsche troepen op het Grieksche grondgebied bestaat thans niet de minste grond meer.

» Die dwang die den Souverein van Griekenland aangedaan werd, kon eenigermate uit politieke gronden verklaard worden. Men kon zich op meer of minder bewijsbare vereischten van den staat van oorlog beroepen, om die inbreuk op het ontzag voor het regt te verbloemen. Maar thans, nu geene van die beweegredenen langer kan ingeroepen worden, schijnt het ons onmogelijk, het voortdurend verblijf van buitenlandsche troepen op Griekschen grond voor de vierschaar der billijkheid te regtvaardigen.

» Duidelijk en bepaald waren dan ook de eerste woorden, waarmede onze verheven meester zich dienaangaande uitliet, toen het herstel des vredes den Keizer in staat gesteld had om zijne stem te doen hooren. Wij hebben van ons gevoelen geen geheim voor de kabinetten gemaakt en blijven het aankleven.

» De Koning van Napels ziet zich blootgesteld aan een lastigen aandrang, niet omdat hij eenige verpligting die uit hoofde van de met vreemde hoven aangegane verdragen op hem rust, overschreden heeft, maar omdat hij, in de uitoefening zijner onbetwistbare souvereiniteits-regten, zijne onderdanen regeert gelijk het hem goeddunkt.

» Wij zouden het kunnen begrijpen, als de eene regering uit vriendschappelijke voorzorg en welwillende belangstelling aan eene andere regering haren raad aanbood, al mogt die dan ook het karakter eener vermaning aannemen; maar dit komt ons voor, de uiterste grens te zijn, die niet overschreden mag worden. Minder dan ooit mag men thans in Europa vergeten, dat de Souvereinen onderling allen gelijk zijn, en dat niet de uitgestrektheid des grondgebieds maar de heiligheid der regten van een ieder hunner de betrekkingen moet regelen, welke onder hen kunnen bestaan. Wilde men van den Koning van Napels door bedreigingen of vijandelijke demonstratiën concessiën ten aanzien van het inwendig beheer zijner staten verkrijgen, dan zou dit zoo goed zijn als of men zich gewelddadig van het gezag in zijn land meester maakte, als of men in zijne plaats wilde regeren, als of men onbewimpeld het regt van den sterkere over den zwakke verkondigde.

» Wij behoeven u niet te zeggen, hoe onze doorluchtige meester over zulke aanmatigingen zou oordeelen. Z. M. wil gaarne de hoop voeden dat zij niet geopperd zullen worden. Z. M. vleit zich daarmede te meer, dewijl dit dezelfde leer is, welke de staten, die zich zelve aan het hoofd der beschaving plaatsen en in welke de beginselen der politieke vrijheid het meest ontwikkeld zijn, nooit hebben opgehouden als hunne eigene belijdenis te doen gelden, en wel in die mate, dat zij getracht hebben haar zelfs dáár in toepassing te brengen, waar de omstandigheden zulks niet dan bij wege eener gedwongen uitlegging toelieten.

» Zoo dikwerf de beide boven vermelde vraagpunten ter plaatse van uw verblijf worden aangeroerd, moet het uwe zorg wezen, geenen twijfel omtrent de denkwijze van onzen doorluchtigen meester te laten bestaan. De vrijmoedigheid is een natuurlijk uitvloeisel van het stelsel hetwelk de Keizer, van den dag af waarop hij den troon zijner vaderen beklom, heeft aangenomen. Dat stelsel is u niet onbekend. De Keizer wil met alle regeringen in goede verstandhouding leven. Z. M. gelooft, dat het beste middel daartoe is zijne denkbeelden omtrent elk vraagstuk, dat met het Europesche volkenregt in verband staat, niet te verbergen. Het verbond dergenen, die gedurende lange jaren met ons de beginselen verdedigd hebben, waaraan Europa een meer dan vijfentwintigjarigen vrede te danken heeft gehad, bestaat niet meer in zijne oude kracht. De wil van onzen doorluchtigen meester heeft daartoe niet bijgedragen De omstandigheden hebben ons de volkomen vrijheid teruggegeven, om naar eigen goedvinden te handelen. De Keizer heeft besloten zijne zorg vóór alles aan het welzijn van zijne onderdanen te wijden, en aan de ontwikkeling van de inwendige hulpbronnen des lands eene kracht te besteden, die zich dán alleen naar buiten zal openbaren, wanneer de belangen van Rusland het volstrekt mogten vorderen......

Gortschakoff."

TURKIJE.

Er heerscht te Konstantinopel eene financiële crisis, die verergerd wordt door het gebrek aan specie.

De *Pruis. Corresp.* deelt een schrijven uit Jassy mede, dd. 17 dezer, waaruit zou blijken, dat de moeijelijkheden betreffende Bolgrad als vereffend kunnen beschouwd worden. Men was te Jassy vol hoop, dat Rusland zou eindigen met de plaats aan Moldavië af te staan.

Uit Kalafat wordt medegedeeld, dat de aldaar kommanderende pacha bevel heeft ontvangen, het bruggehoofd en de overige vestingwerken op dit punt in goeden staat van verdediging te houden, daar de Porte besloten heeft deze positie, ten allen tijde, te blijven bezetten. Zij is tevens willens de vestingwerken van Silistria, zoowel ten noorden als ten zuiden van den Donau, op een grooten maatstaf te vermeerderen en al de eilanden daarin te sluiten.

ITALIE.

Den 18den dezer is door den Paus te Rome een consistorie gehouden. Onder de bisschoppen, wier benoeming daarin door den Paus afgekondigd is, behooren verscheidene prelaten in het gebied van den Keizer aller Russen. Wijlen Keizer *Nikolaas* had het, gelijk men weet, met den Roomschen Stoel niet eens kunnen worden over de benoemingen ter vervulling der opengevallen bisschopszetels in Polen. Thans wordt te Rome de hoop gekoesterd, dat er van Keizer *Alexander* nog meer bewilligingen voor zijne Roomsch-Katholijke onderdanen te verwachten zijn, vooral ook ten gevolge der zending van een pauselijken gezant naar Moskou.

Te Pisaro, in den Romeinschen Staat, hebben de burgers geweigerd de belasting op de uitoefening van bedrijven te betalen, die reeds voor eenige jaren uitgeschreven was, maar eigenlijk nog nimmer ingevorderd werd, en die men thans niet alleen voor dit jaar, maar tevens ook voor de reeds verloopen jaren wilde innen. De aanplakbiljetten, waarin men tot deze betaling aangemaand werd, zijn door de burgers afgescheurd, terwijl de Zwitsersche soldaten, die de autoriteiten in de uitoefening hunner functiën te dezer zake behulpzaam wilden zijn, met gefluit ontvangen werden. De gouverneur der provincie, die zich te Urbino bevond, heeft zich onmiddellijk naar Pisaro begeven om, zoo mogelijk, de wet te doen eerbiedigen. Van eenige rustverstoringen heeft men echter niets vernomen.

— De algemeene aandacht blijft nog altijd in hooge mate gevestigd op de aangelegenheden van Napels. Alle bladen bespreken heden de voorgenomen interventie van Frankrijk en Engeland, de mogelijkheid dat Oostenrijk en Sardinië zich aan deze beide mogendheden zullen aansluiten, en de bovenstaande circulaire van Rusland, waarin vorst *Gortschakoff* zich in de meest stellige bewoordingen verklaart tegen eene interventie der Westersche mogendheden in de Napolitaansche aangelegenheden. De berigten zelve loopen echter nog altijd in onbegrensde mate uiteen, en het is niet wel mogelijk daaruit met juistheid eenige gevolgtrekking te maken nopens den tegenwoordigen stand van zaken. Zóó veel mag echter al meer en meer als zeker worden beschouwd, dat de Koning van Napels concessiën zal moeten doen, wil hij zich zelf en zijn land ernstige verwikkelingen besparen.

— Naar Verona is door de Oostenrijksche regering bevel gezonden eenige regementen en batterijen marschvaardig te houden. Zij moeten bestemd zijn naar de legatiën, zoodra de Fransche divisie *Rostolan* te Rome zal zijn binnengerukt.

SPANJE.

Hoe meer het oogenblik van *Narvaez'* komst nadert, hoe ongeruster wordt men in het paleis, en niet alleen dáár, maar ook in alle kringen wordt zijne komst met bezorgdheid te gemoet gezien, wijl men weet dat hij de hevigste reactie zal vertegenwoordigen en men daarom eene omwenteling ducht, nog oneindig ernstiger van aard dan de beide laatsten.

DUITSCHLAND.

De heer *Lindenberg*, hoofdredacteur van de *Patriotisehe Zeitung* te Minden, zal eerstdaags te Berlijn te regt staan ter zake van hoon en beleediging van den prins van Pruissen. Dit wanbedrijf is door den beklaagde gepleegd in een brief aan den heer *von Gerlach*, adjudant des Konings, den aanvoerder der reactionnaire partij en waarvan het geheim door *Teschen* (den dezer dagen veroordeelden gewezen politie-agent) was geopenbaard, terwijl hij tegelijk afschrift nam van de depêches, waarbij zekere vreemde mogendheden belang konden hebben.

— De toenemende geldcrisis baart onder den handelstand te Berlijn, Frankfort en Weenen veel onrust.

— Er is op nieuw sprake van het aanleggen van een spoorweg van Bremen naat Oldenburg, en die zich zelfs tot de Oldenburgsche haven Brake zou uitstrekken.

— Bij Mainz wordt reeds de bedding van den Rijn onderzocht voor de vaste brug, die men ook daar, evenals bij Keulen, over dien stroom wil leggen.

ZWITSERLAND.

De Pruissische gezant bij het eedgenootschap, de heer *von Sydow*, heeft een nieuwen stap gedaan in de zaak betreffende Neufchatel, en, naar men vermoedt, wordt hij hierin door andere diplomaten ondersteund. Na zijne eerste vruchtelooze poging, om de Neufchâtelsche krijgsgevangenen met verschooning te doen behandelen, heeft hij bij den bondspresident, den heer *Stämpfli*, eene nota ingediend, om het tegen de Konings-gezinden te Neufchâtel aangevangen proces, waarbij zij van hoog-verraad beschuldigd worden, uit eerbied voor den Koning van Pruissen te staken en ze, in allen gevalle, meer verschoonend te behandelen en tegen cautie invrijheid te stellen. Ook in deze poging is de heer *von Sydow* niet naar wensch geslaagd. De heer *Stämpfli* wijst alle inmenging van den bondsraad, in het bedoeld proces, van de hand, en de bondsraad vereenigt zich met dit antwoord.

De Koning van Pruissen betuigt steeds, dat hij geheel vreemd is aan de laatste beweging, doch verklaart, dat hij vast besloten heeft om het vraagpunt tot eene afdoende beslissing te brengen. Hij zou voornemens zijn om het kanton, waarover het souvereiniteits-regt hem bij tractaat is gewaarborgd, door Pruissische troepen te doen bezetten, en sommigen verzekeren, dat hij de verschillende hoven reeds van dit zijn voornemen heeft onderrigt.

De nationale raad heeft met eenparige stemmen besloten te verklaren dat de republikeinen van Neufchâtel zich verdienstelijk tegenover het vaderland gemaakt hebben. De bondsregering zal hare gevolgde gedragslijn volhouden.

— De nationale raad, of tweede kamer der Zwitsersche Bondsvergadering, heeft zich, in zijne zitting van den 22sten dezer, vereenigd met het voorstel om de Israëlietische ingezetenen van Zwitserland ten aanzien der burgerregten met de Christenen geheel gelijk te stellen.

DENEMARKEN.

In Denemarken is eene ministeriële crisis ontstaan. Al de ministers hebben, luidens telegrafisch berigt, hun ontslag ingediend, behalve de heer *v. Scheele.* De heer *v. Bang*, de president van den raad, heeft het collective ontslag der leden van het kabinet aan den Koning overhandigd. Men vermoedt dat deze aftreding in verband staat met de kwestie omtrent de domeinen in de hertogdommen Holstein en Lauenburg.

— Sedert eenigen tijd was er sprake van den afstand door Denemarken aan Frankrijk van een gedeelte van het grondgebied op IJsland, tot het vestigen van een depôt aldaar ten behoeve der Fransche zeevisscherijen en hetgeen verder tot bevordering van dien tak van nijverheid behoort. Thans is, naar eene depêche uit Koppenhage meldt, werkelijk de conventie tot zoodanigen afstand tusschen Denemarken en Frankijk gesloten.

GROOT-BRITTANJE.

Het *Athenaeum* meldt, dat de Koningin bij den schilder *Ward* eene schilderij heeft besteld, voorstellende H. M. bij het graf van *Napoleon* in de Dom der Invaliden.

— De Russische consul te Londen heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de tot dusverre in Rusland bestaan hebbende quarantaine-bepalingen zijn ingetrokken.

FRANKRIJK.

In een door het ministeriële ochtendblad medegedeelden brief uit Parijs wordt het hier en daar verspreide gerucht, dat de Keizer der Franschen geene goede gezondheid zou genieten, als geheel ongegrond tegengesproken. De berigtgever neemt deze gelegenheid te baat om ook te verklaren, dat 's Keizers inzigten omtrent de alliantie met Engeland geenszins, zoo als sommigen het willen doen voorkomen, veranderd zijn.

» Z. M. (dus meldt hij) heeft besloten, het verbond tusschen Engeland en Frankrijk meer en meer tot eene innige vereeniging te maken, ter bevordering van de welvaart der beide volken, en tevens die alliantie zoo veel mogelijk te doen strekken tot heil van andere landen."

— De Keizer heeft het plan opgevat om eene militaire haven in de golf van Gascogne te laten aanleggen. Sinds lang heeft het gouvernement de noodzakelijkheid van een groot maritiem etablissement in die streken begrepen, en daarom verschillende keeren opmetingen en peilingen doen plaats hebben. De ligging van St. Jean-de Luz, aan de uiterste grenzen, digt bij Spanje, en aan het einde eener golf welke zeer moeijelijk te bevaren is, zoude als het meest geschikte punt hiervoor zijn uitgekozen.

— In de Pyreneeën hebben dezer dagen arrestatiën plaats gehad, welke tot de onlangs te Parijs bewerkstelligde in verband staan.

— In de voorstad St. Antoine te Parijs waren dezer dagen weder oproerige geschriften aangeplakt, waarop te lezen stond: Verlaging van den broodprijs; verlaging der huren; goedkoop leven of lood! Er zijn onderscheidene personen gearresteerd.

— Uit eene onlangs gedane officiële opgaaf blijkt, dat de uitgaven voor de politie van de stad Parijs in de laatste jaren op eene ontzettende wijze zijn toegenomen. Onder *Lodewijk Philips* kostte de gemeentepolitie der stad een millioen francs of iets meer. In 1854 betaalde men reeds $1\frac{1}{2}$ millioen, wat later 4 millioen, en thans kost de politie nagenoeg 6 millioen francs. Intusschen vermindert het getal misdaden, inzonderheid van diefstallen niet. De meeste uitgaven worden aan de zoogenaamde politieke politie besteed.

— De commiezen der accijnsen aan eene der barrières te Parijs hebben eene dame betrapt, die onder de hoepels van haren nieuwerwetschen onderrok 14,000 ellen vreemde kanten en verscheiden honderd ellen buitengemeen fijn neteldoek had verborgen.

BELGIE.

Het internationale vrije-handel-congres heeft Donderdag zijne laatste zitting gehouden. Hierin is verslag uitgebragt door het committé voor de statistieke aangelegenheden, omtrent het bijeenroepen van een afzonderlijk congres, speciaal belast met het onderzoek van de middelen, welke zullen kunnen worden aangewend, opdat men eenmaal zal komen tot de geheele afschaffing der octrooiregten en accijnsen. De Fransche gedelegeerde, de heer *Wolowski*, heeft zich voor het behoud dezer regten verklaard; de heer *Faider*, de gewezen Belgische minister, heeft daartegen gesproken en is, wat het wenschelijke der afschaffing aangaat, ondersteund door den voorzitter, den heer *de Brouckere*, die heeft voorgesteld, dat het congres eene verklaring in dezen zin zal afleggen en er op zal aandringen, dat in alle landen, waar thans accijnsregten worden geheven, committé's zullen worden opgerigt, die het bepaalde mandaat zullen hebben om de middelen op te sporen, welke ter vervanging der accijns-regten zullen kunnen strekken. Slechts drie stemmen hebben zich tegen dit voorstel verklaard.

In den avond van dien dag hebben de leden, ten getale van 240, zich vereenigd aan eenen vriendschappelijken maaltijd in het stadshuis, waarbij het niet aan welmeenende feestdronken heeft ontbroken. De voorzitter bij dezen maaltijd, graaf *Arrivabene*, heeft den feestdronk op Koning *Leopold* ingesteld, welke met geestdrift is gedronken, even als een volgende feestdronk op de buitenlanders, die aan de werkzaamheden van het congres hebben deelgenomen. De eerste secretaris, de heer *Couvreur*, heeft gemeend, dat op dezen laatsten dronk eene uitzondering moest worden gemaakt en heeft zich verpligt geacht om bijzondere hulde te brengen aan de Nederlandsche gedelegeerden. De spreker heeft doen uitkomen, dat thans twee natiën, vroeger door de diplomatie vereenigd en daarna door de revolutie gescheiden, in de beste verstandhouding, gegrond op wederzijdsche hoogachting, leven; — dat de laatste feestviering te Amsterdam heeft getoond, dat Nederland niets vuriger verlangt dan verbroedering, en hij kan verzekeren, dat België met dezelfde gevoelens bezield is. Hij heeft ten slotte voorgesteld, dat allen, zoowel Belgen, als buitenlanders, zich zullen vereenigen in den feestdronk, *ter eere van de Nederlandsche afgevaardigden, ten einde op die wijze het verbond van broederschap worde vernieuwd tusschen België en Nederland, op den verjaardag zelven der Belgische onafhankelijkheid en in de zaal, welke 26 jaren geleden weergalmde van kreten van haat en strijdlust.* — De heer *Reepmaker* heeft namens de Nederlandsche gedelegeerden, dezen feestdronk met korte, doch hartelijke woorden beantwoord.

Prof. *Ackersdijck* heeft in een' toast herinnerd aan de gelukkige om standigheid, dat terwijl voor 100 jaren het vernuftigst hoofd nog beweerde, dat vaderlandsliefde het verval van andere volkeren bedoelde, thans het bewustzijn algemeen is, dat de voorspoed van het eene volk ook dien van het andere vermeerdert, en dat door de zamenwerking tusschen de mannen die werken en die denken, praktijk en theorie hand aan hand kunnen gaan en een congres is mogelijk gemaakt, 't welk het bewijs heeft geleverd, dat alle leden van verschillende natiën broeders zijn.

— De bisschop van Brugge, mgr. *Malou*, heeft, in navolging van den bisschop van Gent, een mandement uitgevaardigd, waarin hij niet alleen het onderwijs van de hoogeschool te Gent, maar ook dat van de vrije universiteit van Brussel aanvalt, terwijl de hoogeschool van Leuven en de door geestelijken bestuurde inrigtingen van onderwijs worden aangeprezen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 29 September.

Z. M. de Koning heeft gisteren middag te 5 uur in een bijzonder gehoor ontvangen den heer *Bosch van Drakestein*, nieuw benoemd commissaris des Konings in de provincie Noord-Brabant, ten einde in handen van Z. M. de gevorderde eeden af te leggen. De nieuw benoemde commissaris is heden naar 's Bosch vertrokken.

— Bij de Regering bestaat het voornemen, eene herziening der kiesdistricten in te dienen, waarbij het getal leden der Tweede Kamer op 71 wordt gebragt.

— Bij kon. besluit van den 26sten dezer, is de schipper *J. M. Richel*, dienende op de schoonerbrik *Makassar*, benoemd tot broeder der orde van den Ned. Leeuw.

— Uit Londen schrijft men dat onze gevolmagtigde minister bij het Engelsche hof last heeft bekomen om onderhandelingen te openen over een huwelijk tusschen den kroonprins der Nederlanden en eene prinses, dochter van Koningin *Victoria* en van prins *Albert*. Men brengt daarmede in verband den togt dien de prins van Oranje onlangs naar Engeland heeft gemaakt.

— De buitengewone hoogleeraren aan de hoogeschool te Leiden, de heeren *Simon Thomas*, *Halbertsma* en *Dozy*, zullen tot gewoon hoogleeraar worden bevorderd.

— De bevolking der geneeskundige gestichten voor krankzinnigen in ons land is steeds toenemende; in 1855 is het getal met 110 personen, meerendeels behoeftigen, vermeerderd.

— Naar men verneemt, vertrekt de heer *Conrad*, hoofdingenieur en president van de internationale Suez-commissie, die voor eenige dagen uit Parijs is teruggekeerd, den 10den October weder naar Egypte, om daar waarschijnlijk de wintermaanden door te brengen. Dat vertoef zou natuurlijk in verband staan met de vraagstukken, die de kanaalgraving van Suez opleveren.

AMSTERDAM, 29 September.

Zaturdag hield de afdeeling natuurkunde der koninklijke akademie van wetenschappen, na de vacantie, hare eerste gewone vergadering.

Is ingekomen eene missive van den minister van binnenl. zaken, over de verplaatsing der voorwerpen van de geologische commissie, naar het Trippenhuis, welke ingewilligd wordt. Na eenige discussie, waaraan de secretaris, de heeren *Miquel*, *v. Breda*, *v. d. Boon Mesch* en de voorzitter deel namen, is besloten den minister te antwoorden, dat, zoodra de localen ter opname gereed zullen zijn, de akademie bereid is die verzameling over te nemen, en den minister in bedenking te geven, om de in die verzameling zich bevindende, aan de universiteit te Groningen behoorende kostbare voorwerpen, daaraan terug te zenden.

Eene missive van denzelfden minister over de voorstellen der akademie, omtrent de daling van den bodem in Nederland, is gesteld in handen der commissie ad hoc.

Daarna heeft de heer *v. Rees*, ook namens den heer *Delprat*, verslag uitgebragt over de zamenstelling en plaatsing van bliksemafleiders op kruidmagazijnen, welk verslag is uitgebragt in den vorm van een voorstel aan den minister van oorlog, op wiens verzoek dit verslag werd uitgebragt. Er worden over het voorstel eenige woorden gewisseld tusschen de heeren *G. Vrolik*, *van Kerckwijk*, *Lobatto* en *v. Rees*. Er zal aan den minister vergunning worden gevraagd voor de opneming van het rapport in de verslagen en mededeelingen.

De heer *de Vriese* deelt de hoofdpunten mede eener door den heer *H. C. van Hall* ingezonden verhandeling over de middelen tot vetbetering van den landbouw in de kolonie Suriname en andere Nederl. bezittingen in West-Indië.

— Met den 1sten October a.s. wordt het kantoor van den rijks-telegraaf te Wormerveer, voor de binnen- en buitenlandsche dienst, met beperkten diensttijd geopend.

UTRECHT, 28 September.

Gisteren middag is de goederen-trein die te 3 uur van Utrecht naar Arnhem was vertrokken en waarmede eenige weinige reizigers werden vervoerd, tegen de draaibrug aan de Jeremie, welke men bezig was te sluiten, aangeloopen met het ongelukkig gevolg, dat de locomotief en tender in het water zijn geraakt en dat de gezegde brug dermate is gehavend, dat zij gedurende eenigen tijd onbruikbaar zal zijn. De machinist, die zich op de locomotief bevondt, is mede in het water gevallen, doch dadelijk daaruit gered. — Geen der reizigers, of der bij den trein dienst doende beambten, heeft eenig letsel bekomen.

De geregelde dienst op den spoorweg zal door dit ongeval geene stremming ondervinden.

De reden van dit ongeluk ligt, naar men vermoedt, daarin, dat de brugwachter, toen de passagierstrein naar Arnhem vertrokken was, die, ten gevolge van een defect aan een locomotief, $1\frac{1}{4}$ uur te laat van Amsterdam is gekomen, de toen voor de brug liggende schepen heeft doorgelaten, na alvorens voorzorgen genomen te hebben, om de seinen in orde te brengen. Reeds was hij bezig met de brug weder over de vaart te brengen, toen hij den goederentrein zag naderen. Of men nu verzuimd heeft op het sein te letten, of wat de oorzaak zij, de trein kwam aan, rolde door tot op de half geopende brug, waarna de locomotief en tender op den kant der brug glijdende, de planken deed breken, de brug uit haar verband rukte, die eveneens op vele plaatsen brak, en op zijde in het water stortte. Dit alles geschiedde echter zoo snel, dat de machinist geen tijd had zich te redden, en met de locomotief in het water geraakte, waaruit hij evenwel spoedig werd geholpen. De stoker en conducteur zijn nog bij tijds van den trein afgesprongen.

Een wagon volgde halverwege de locomotief, doch is op den kant der brug blijven hangen, en later weder op de rails gebragt.

De directie is thans met alle kracht in de weer, om de verbrijzelde brug af te breken. Zij verdient bijzonderen lof voor den ijver en spoed waarmede zij alle schade in dezen herstelt.

GRONINGEN, 30 September.

Bij kon. besluit van den 28sten dezer is tot substituut-officier in de arr.-regtbank te Appingedam benoemd de heer mr. C. B. VAN HANSWIJK, advokaat te 's Hertogenbosch.

— De heer BEEKHUIS DAMSTE, consul van België alhier, is door Koning LEOPOLD benoemd tot ridder der Leopoldsorde.

— Z. M. de Koning heeft aan den sergeant hoornblazer J. C. W. SCHMELLING, van het 7de reg. inf., alhier in garnizoen, eene gratificatie van *f* 50 doen ter hand stellen, tot een blijk van Zr. Ms. goedkeuring voor eene aan HD. opgedragen Aria *het Metalen Kruis* en twee Marschen voor hoornmuzijk.

— In ons vorig nommer hebben wij medegedeeld, dat bij kon. besluit van den 21sten dezer aan den commies der 1ste klasse J. FERINGA *wegens ligchaamsgebreken* pensioen was verleend. Dat berigt werd door ons uit de *Staats-Ct.* overgenomen. Wij worden thans onderrigt, dat de *Staats-Ct.* zich hier vergist heeft, daar blijkens een schrijven van den provincialen directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten, aan den genoemden eervol ontslag is verleend *uit hoofde van zijnen gevorderden ouderdom en daardoor verdere ongeschiktheid voor de actieve dienst.*

— Men is thans begonnen den Kijk-in-'t Jatsboog weg te breken en is in de onmiddellijke nabijheid eene houten loopbrug gelegd voor voetgangers, welke thans is opengesteld.

Morgen zullen met groot verlof naar hunne haardsteden terugkeeren de miliciens-lotelingen, plaatsvervangers en nommerverwisselaars der ligting 1855 van het 7de en 8ste reg. infanterie, alsmede die van het detachement 1ste vesting-artillerie, welke alhier in garnizoen hebben gelegen.

— Naar wij vernemen, bestaat het voornemen eene algemeene kaart van het rijk te doen vervaardigen, lithographiëren en verkrijgbaar te stellen, waarop al wat voor de dienst van den waterstaat belangrijk wordt geacht, duidelijk zal zijn aangewezen. Alle rivieren met de schipbruggen, vaste bruggen en pont- of stoomveren, benevens de voornaamste vaarten en kanalen met hunne kunstwerken en derzelver afmetingen, zoo mede de hoogte der kanaalpanden betrekkelijk het Amsterdamsche peil zullen daarop worden aangeduid. Spoorwegen met hunne stations of halten, kei-, klinkert-, grind-, schelp-, Macadam-, puin- en zandwegen met hunne tollen zullen daarop aangetoond en door kleuren onderscheiden worden. Wijders zal men daarop aantreffen de namen van wateren en wegen, die der voornaamste gemeenten, steden en dorpen langs genoemde communicatiën gelegen met opgave der bevolking, belangrijke waterpashoogten betrekkelijk het Amsterdamsche peil, peilschalen en peilmerksteenen, en eindelijk de telegraaflijnen.

Aan de ambtenaren van den waterstaat is opgedragen, ieder voor de provinciën in welke zij verblijven, om het bovenvermelde aan te duiden op de etappekaart van het rijk, ten einde vervolgens verzameld wordende, ten grondslag te kunnen strekken van de in den aanhef genoemde algemeene kaart.

— Bij het ontstaan van *besmettelijke* ziekten onder het vee is van het hoogste belang, dat van Regeringswege alle maatregelen genomen worden, om zoodanige ziekten zooveel immer mogelijk te beperken. Dit kan echter natuurlijk niet geschieden, wanneer het kwaad geheim wordt gehouden. Daarom bestaan er wettelijke bepalingen, volgens welke elk houder van vee op bepaalde straffen gehouden is, dadelijk aangifte te doen aan den burgemeester zijner gemeente, zoodra hij eene besmettelijke ziekte onder zijn vee bemerkt. Het is voor den ganschen veestapel van belang, dat aan zoodanige bepalingen met strengheid de hand wordt gehouden, en wij herinneren daarom, tot een waarschuwend voorbeeld voor anderen, dat nog zeer onlangs, bij vonnis van de arrondissements-regtbank te Appingedam, twee personen onder de gemeente 't Zandt tot boete en gevangenisstraf veroordeeld zijn wegens het niet aangeven van de *pokziekte*, die zich onder hunne schapen geopenbaard had.

— Aangaande den brand die l.l. Vrijdag nacht de geheele schuur van den landbouwer R. KIM te *Spijk* heeft in asch gelegd, wordt ons nog nader berigt, dat daarbij zijn vernield pl. m. 2200 hok tarwe, 1500 hok gerst, 560 hok haver, 470 hok waalsche boonen en 200 hok rogge, het hooi en de turf voor den winter opgedaan, meest alle boerengereedschappen en twee vette varkens. Ofschoon eene groote menigte dadelijk ter hulp was toegesneld en onder directie van den heer burgemeester van Bierum al het mogelijke is aangewend om den brand meester te worden, bleek het al ras dat aan blussching niet te denken viel, waarom men zich hoofdzakelijk bepaald heeft tot het behoud van de boerenwoning, hetwelk dan ook gelukt is. De schuur is voor *f* 1800 verwaarborgd in de brandkas van Oosterwijtwerd, terwijl men verneemt dat van het verbrande koren door deze kas de helft der schade wordt vergoed. Men schat echter de schade, welke de eigenaar nog door dezen brand zal lijden, op 3- à 4000 gulden. De oorzaak van dezen brand is onbekend; men meent echter met grond te vermoeden, dat er op eene der zoogenaamde kooijen (slaapsteden der dienstboden in de schuur) eene lamp is geplaatst geweest waardoor de brand zoude veroorzaakt zijn; op de plaats van de kooi althans is de brand eerst ontstaan.

— Als eene bijzonderheid voor jagers kan worden medegedeeld, dat de heer JAN HOMMES te *Vlagtwedde*, in weerwil van het onstuimige regenachtige weêr den eersten jagtdag heeft geschoten 10 hazen en 10 patrijzen. — De duurte der paarden en koeijen schijnt thans ook over te gaan op de honden, daar de landbouwer E. SMIT onder Sellingen voor eenige dagen een' windhond verkocht voor de som van *f* 130.

— Als eene zeldzaamheid wordt ons gemeld, dat er in een tuin te *Uithuizermeeden* een aardappelstruik stond, een zoogenaamde Kielbles, welke gisteren gerooid zijnde, *honderd en acht* goede aardappelen heeft opgeleverd. Slechts zeer weinige waren daarbij klein van stuk.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

WEENEN, 30 September.

Graaf *Budberg* heeft aan den Keizer in eene partikuliere audiëntie heden zijne geloofsbrieven overhandigd, die hem als gevolmagtigd minister van Rusland bij het hof van Weenen accrediteren.

Aangaande de Napelsche aangelegenheden is niets nieuws te melden.

PARIJS, 30 September.

H.H. M.M. de Keizer en de Keizerin verlaten heden Biarritz. Zij zullen morgen te Bordeaux aankomen en zich overmorgen, den 2den, naar Parijs terugbegeven.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 30 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{5}{8}$.
Dito Dito	» 3	»	74.
Dito Dito	» 4	»	$93\frac{3}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$73\frac{3}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{5}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	83.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$74\frac{3}{4}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$23\frac{9}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$37\frac{11}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	$43\frac{7}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$102\frac{3}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$101\frac{3}{8}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$83\frac{3}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$83\frac{1}{2}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	$94\frac{1}{4}$.
Wisselkoers op Londen	zigt..		*f* $11.62\frac{1}{2}$.
Dito	6/m...		- $11.52\frac{1}{2}$.

LONDEN, 30 *September*. Consols 92. De beurs was flaauw wegens de nota van den Russischen minister van buitenlandsche zaken.

PARIJS, 30 *September*. Fransche 3 pCt. 67.40.

AANBESTEDING.

Den 6den October, des middags te 12 uur, zal, door den Commissaris des Konings in deze provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, in een der vertrekken van het provinciehuis alhier, in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat in het 1ste district, onder nader approbatie, in het openbaar, bij enkele inschrijving worden aanbesteed: *Het beplanten van den grindweg van Onderdendam naar Uithuizen, tusschen de Eelswerdertil en het dorp Uskwert.* De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten van voorschreven werk ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl het bestek op de gewone plaatsen ter lezing ligt; nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te Groningen.

KERKNIEUWS.

SEBALDEBUREN, 29 September. Heden is ten gevolge het bedanken van ds. LULOFS, pred. te Roden, voor de alhier op z. eerw. uitgebragte beroeping, tot predikant bij de Herv. gemeente te Sebaldeburen beroepen de weleerw. heer H. J. HUBER, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Drenthe.

— Bij de herv. gemeente te Nes en Wierum is tot predikant beroepen ds. A. M. BOKMA DE BOER, thans te Langweer en Teroele; — te Longerhouw, ds. F. A. VAN LOENEN, thans te Hoenderloo; — te Opheusden, ds. H. W. A. VERHOEFF, thans te Zuidbeijerland. (Dit is nu de tiende poging in die gemeente om een' predikant te bekomen.)

— Daar ds. KOCH, te Heinenoord, voor de beroeping naar Oegstgeest heeft bedankt, is daar nu beroepen ds. J. STEMBERG, te Renswoude.

— Ds. N. J. H. OUDEGREST te Noordeloos heeft voor het beroep naar Heukelum, — ds. J. W. FELIX te Heeg naar dat van Rinsumageest bedankt.

INGEZONDEN STUKKEN.

Verteren of besparen?

Verteren of besparen? Ziedaar eene levenskwestie bij gelegenheid van den hoofdelijken omslag. Ik ben altijd van de meening geweest, dat hij die verteerde, verloor, en die bespaarde, won. Sedert wij echter het geluk hebben ons in het bezit eener verordening op den hoofdelijken omslag te zien, waarvan de eerste barensweeën zich nu beginnen te openbaren, ben ik het daaromtrent bij lang na niet eens. Bij die bedoelde verordening toch leer ik als een der grondslagen, waarop bij de bepaling van de som waarvoor ieder belastingschuldige wordt aangeslagen, sub litt. *e*, dat er gelet zal worden *op de vertering en besparing* van den belastingschuldige. Had ik nu op die woorden eene authentieke interpretatie als sub litt. *g*, alwaar men, om niet mis te tasten bij de vraag of een groot aantal leden van een gezin en een dozijn of wat kinderen een bezwaar is en reden tot verligting geeft, duidelijkshalve heeft bijgevoegd, dat naar gelang dat getal grooter is, het bedrag van den aanslag zal verminderd worden, met andere woorden: dat de celibatairen of zij die met geen echtekinderen gezegend zijn, zullen belast worden met het onderhoud van kinderen en verdere opeters; had ik, zeg ik, zoodanige uitlegging op litt. *e*, dan wist ik welke klip ik bij den hoofdelijken omslag te mijden had. Stond het toch eenmaal vast, dat vertering tot vermindering in den hoofdelijken omslag leidde, ik was in staat, blootelijk om die voor mij zoo gehaatte belasting te ontkomen, zoo lang en zoo veel te verteren, dat de commissie met den omslag belast, uit respect daarvoor, mij in de allerlaagste cathegorie bragt. Moest daarentegen eene groote vertering dienen om mij daarvoor gevoelig in mijne beurs te treffen, ik had den moed, verbeeld ik mij, om met de grootste zelfverloochening en opoffering van een goed glas wijn, oesters, gebakjes, pastijtjes enz. mij te bepalen tot bier en roggenbrood, dit laatste vooral om als equivalent voor den hoofdelijken omslag te dienen. Erger strik dan hier den belastingschuldigen gespannen is, ken ik niet. Bij de wet is het verboden iemand strikvragen in regte te doen; doch wie heeft er ooit aan gedacht, dat de wet zelve eene strikwet zoude worden? Want hoe gij het hier keert of wendt, men snapt u altijd. Kom ik tot mijne ontlasting met het argument, dat ik veel verteer en daarom ook minder te betalen heb, dan slaat men dat argument dood met te zeggen: neen, die veel verteert, moet ook verondersteld worden veel te bezitten. Kom ik met een beroep op mijne besparing, dan slaat men mij weder uit het veld door daarop te antwoorden: die veel bespaart, moet ook veel hebben. Kortom, het is immer en altijd: kip, ik heb je. SOLON moge wijze wetten gemaakt hebben, doch loozer nimmer. Sommigen hebben mij willen diets maken, dat de zin en bedoeling der woorden *vertering en besparing*, in verband tot het doel en de strekking van den hoofdelijken omslag, eenvoudig deze zoude zijn, dat naarmate men meer verteerde en minder bespaarde of omgekeerd, men ook naar die mate minder of meerder zoude moeten betalen; doch die oplossing heeft geen ingang bij mij willen vinden: eerstens, omdat mijns inziens daarin iets lag strijdig met de bekende zedelijke grondbeginselen van den Groninger wetgever, die door eene wetsbepaling in dien geest den belastingschuldigen als 't ware een spoorslag zou geven om veel te verteren, ten einde maar weinig te betalen, tot dat er ten slotte niets meer was te verteren en ook niets te halen; doch in de tweede plaats, omdat ik den Groninger wetgever niet links genoeg hield om tweemaal hetzelfde te bepalen. Heeft men toch eenmaal als grondslag aangenomen dat er bij den hoofdelijken omslag zal gelet worden *op het vermoedelijk zuiver inkomen van bezittingen*, dan wordt daardoor ten eenenmale overtollig als bijzondere maatstaf nog te letten op *vertering en besparing*, omdat ieder tot dusver nog in ervaring zal gekomen zijn, dat naarmate hij veel verteert of bespaart, het inkomen zijner bezittingen ook zal minder of meerder worden. Die woorden hebben dus een' veel dieper zin, en ik schrijf daarom als prijsvraag uit: *Wat behoort een ingezeten van Groningen te doen om het minst in den hoofdelijken omslag te betalen: Veel verteren en weinig besparen, of wel omgekeerd?* — Het beste antwoord hierop zal ditmaal met prijs noch premie bekroond worden, omdat de hoofdelijke omslag mij alle lust tot loven en bieden benomen heeft.

Een hoofdelijk aangeslagene die volgens zijnen te hoogen aanslag of te veel verteert of te veel bespaart.

ANNERVEENSCH-KANAAL, 27 September. Heden arriveerde alhier kapit. K. W. BRONS met de stoomketels en machine voor rekening van den heer HUBBELING te Spijkerboor gemaakt bij gebrs. SCHUTTE te Amsterdam. De vervaardigers van dezelve verdienen alle lof, door deszelfs netheid en sierlijkheid; de heer HUBBELING door de onderneming om zulk een stoomvermogen van 25 paardekracht daar te stellen, te meer nog daar, zijn wij wel onderrigt, dit het eerste stoomwerktuig is wat in de provincie Drenthe gevonden wordt. Wij hopen en wenschen, dat de ondernemer de heerlijkste vruchten er van zal inzamelen, omdat, zoo als men zegt, zijn ed. dan nog een wil plaatsen te Annerveensch-Kanaal van nog *meerdere kracht*, dat onzes inziens ook geene verkeerde plaats is om dergelijke fabrijk te bouwen; wij herhalen dus den wensch dat de ondernemer *wel moge slagen*, want bouwt zijn ed. alhier niet, welligt komt hier dan nooit een stoommolen, aangezien hier ter plaatse die geest van onderneming niet heerscht dien de heer HUBBELING bezit.

R.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 27 Sept., *Kuiper* Grietje Koens, Archangel.
TEXEL 26 Sept., *Reinink* Harberdina en *Bulder* Henriëtte, Galatz; *v. d. Wouden* Vr. Dieuwke, Londen; *de Boer* Henriëtte, Archangel; — 27 *Cupido* Mina, Surin.; *van Tubergen* Admiraal Tromp, Bat.; — 28 *Tjebbes* Cath. Johanna, Akyab.
VLIE 25 Sept., *Oldenburger* Sara Maria, Noorw.
HELVOET 26 Sept., *Buiten* Sperwer, Bergen; — 26 *Visser* Johannes Arinus, Lissabon.
VLISSINGEN 25 Sept., *de Vries* Wester-Schouwen, Odessa.
St. HELENA 4 Aug., *Kleinhouwer* Corn. Wernard Eduard, v. Bat. n. Rott.; — 5 *Nepperus Tzn.* Mercurius, v. Akyab n. Middelburg.
GALATZ 22 Sept., *Oldenburger* Astrea en *Dekker* Henriëtte Louise, Konstantinopel.
DOUVRES 24 Sept., *Doornbosch* Jetskalina Wija, v. Triest n. Hamb.
PLYMOUTH 24 Sept., *Jaski* Cornelia, v. Amst. n. Bat.
PORTSMOUTH 25 Sept., *Poel* Maria Cath., v. Rott. n. Liverpool.
FALMOUTH 25 Sept., *Oldendorp* Kijkduin, Manilla; — 26 *de Boer qq.* Epimachus, Galatz.
DUNDEE 24 Sept., *Homveld* Geertruida, Koningsb.
NORTH SHIELDS 24 Sept., *Oostema* Hunsingo, Amst.; *Staal* Vr. Clara, Dordrecht.
LYNN 25 Sept., *Stomp* Antje Jansen, Riga.
BREMERHAVEN 26 Sept., *Brouwer* Gezina Lammech., Varel.
BERGEN 18 Sept., *den Breems* Kleinkinderen, Rott.
HALS 20 Sept., *Korfker* Anna Martha, Amst.
KOPPENHAGE 20 Sept., *Lever* Alberdina en *Schuur* Jacoba Gesina, Zwolle.
WISMAR 17 Sept., *Pronk* Onderneming, Makkum; — 19 *Bontekoe* Vr. Geertruida, 21 *Puister* Imka Giezen en *Schuring* Hillech., Rendsb.
KIEL 24 Sept., *Butter* Twee Gebroeders, Petersb.
PILLAU 24 Sept., *Huisman* Hendrika, Londen; *Bleeker* Zwaantje Cornelia, Newc.; *Panjer* Gesina, Randers.
MEMEL 22 Sept., *de Boer* Alida Elisabeth, Harl.; — 23 *Sanders* Elisabeth, Sunderland; *Planter* Jantina, Amst.; — 24 *Boiten* Fossina Siers, Alkmaar.
STOCKHOLM 17 Sept., *Meeter* Hensina, Antw.
BOLDERAA 20 Sept., *Hagedoorn* Corn. Cath,, 21 *de Boer* Zwaantje Hendrika, *Oostervink* Aurora, *Ruigh* Morgenster, *Beekman* Bernhard en *de Weerd Jr.* Groot Lankum, Amst.; *Brouwer* Johanna Gesina, Rott.; *Prins* Twee Broeders, Bergen; *Bakker* Arentina Jacoba, Kopp.; *v. d. Laan* Tweelingen, Dordrecht.
KROONSTAD 19 Sept., *Jonker* Annegina, Triest; *Kuiper* Engelina Petron. en *Meeter* Burgem. v. Setten, Stockh.; *Lodewijks* Alberdina, Newc.; *Vissinga* Gesina, Kiel.

Vertrokken.

AMSTERDAM 26 Sept., *v. d. Horst* 4 Gebroed., Bremen; *Helmers* Stad Steenwijk, avontuur; — 27 *Dijk* Barend, Petersb.; *Colle* Jonge Pieter, Pernau; *Visser* Catharina Maria, Dantzig.
TEXEL 27 Sept., *Schaap* Maria Joh., Charlestown; *Olthof* Jantina, Newcastle.
VLIE 25 Sept., *de Boer* Eendragt, Memel; *de Jong* Goede Verwachting, Noorwegen.
HELVOET 27 Sept., *Ouwehand* Volharding, St. Servant; *de Boer* Niessina Beerta, Rouaan; *Buining* Magdalena, *Lupkes* Vrije Handel en *Mulder* Alida, Newc.; *Huisman* Maria Margar., Petersb.; *Wessels* Johanna Paulina, Pernau; *Goudswaard* Maria Elisabeth, Bergen; *Schabeling* de Maas en *Oldenburger* Alida, avont.
VLISSINGEN 24 Sept., *Elsingh* Alpha en *Degenhard* Wicherdina, Kroonstad; *Vos* Stientje Maria, Riga; *de Boer* Hendrika Annagiena, Kon.; *Harding* Alida, *Pinksterboer* Gesina en *Karst* Martha Alida, avontuur; — 27 *de Boer* Ida, Genua.
GALATZ 3 Sept., *Post* Gesina, Falmouth.
GENUA 20 Sept., *Steenveld* Willem en Carel, Suriname.
ROUAAN 23 Sept., *Eisinga* Catharina Charlotta, Koningsb.
ANTWERPEN 27 Sept., *Schimmelketel* Johanna Maria, avont.
LIVERPOOL 25 Sept., *Herderschee* Amsterdam, Melbourne.
QUEENSTOWN 23 Sept., *de Jonge* Margar. Arendina, Liverpool.
FALMOUTH 25 Sept., *de Jonge* Petrus Jacobus, Genua; *Brouwer* Alida en *Struyk* Fenna Gerarda, Londen; *v. Weerden Poelman* Doethea Christina, Leith.
ELLENSERDAMMERSIEL 19 Sept., *Lukkien* Hendr. Jelt., Amst.
HAMBURG 27 Sept., *Postema* Jacoba Hendrika, Stavoren; *Joosten* Jantina, Tonningen; *Speelman* Vr. Geerdina, Leer; *Meinders* Engelina, Newc.; *Visser* Tietje en *Muntendam* Jacoba, Heppens.
CUXHAVEN 27 Sept., *de Haan* Siewerdina, Hammerfest.
WARNEMUNDE 24 Sept., *Legger* Termonde, Riga.
SWINEMUNDE 22 Sept., *Lindeboom* Gesina en *de Wall* Gesina, Delfzijl.
BOLDERAA 20 Sept., *Hoveling* Redite, Arendsburg.
KROONSTAD 17 Sept., *Balk* Jacomina, Koppenh.
TONNINGEN 22 Sept., *Bol* Vr. Martha, Flensb.; *Waterborg* Cath., Rostock; *Glim* Willemt., Elbing; *Kremer* Goede Verwacht., Aarhuus; 23 *Feiken* Alida Adriana en *Hoekstra* Anna, Rostock; *Klein* Pieterdina March. en *v. Borkum* Geerd. Corn., Stett.; *Schuitema* Eendragt, Riga.
HOLTENAU 24 Sept., *Pluktje* Tetsia, Harl.; *de Wall* Geziena en *Lindeboom* Geziena, Delfzijl; — 25 *Datema* Margr. Hinderika, Antw.
RENDSBURG 25 Sept., *de Jonge* Elisabeth, Rostock.

In lading.

LONDEN 23 Sept., *Pot* Broedertrouw, Beyrouth.
LIVERPOOL 24 Sept., *Potjewijd* Agatha Geertruida, Bilbao.
STOCKHOLM 20 Sept., *Janninga* Trekvogel, Holland.

Zeilklaar.

MARSEILLE 24 Sept., *Kok* Elisabeth Gravelaar, Lissabon.
LONDEN 24 Sept., *Douwes* Eendragt, Rott.
NEWCASTLE 25 Sept., *Bakker* Triton, Palermo.
KOPPENHAGE 22 Sept., *Drewes* Afina Hillechina, Oostzee.
STOCKHOLM 17 Sept., *Banting* Marchina, Hadersleben.

GRONINGEN, 29 September. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Alida, kapit. *J. Dallinga*, van Hoogezand, met ballast op avontuur.

ZOUTKAMP, 28 Sept. Binnengek. 26 Sept., *Loots* Emkina, Hamb. Vertrokken 27 Sept., *Dekker* Lucia Henderika, avont.; — 28 *Reijer* Jacobus Begemann, Sunderl.; *Janknecht* Kooph. en Zeev. en *Westenborg* Diewerdina, Noorwegen.
Zeilklaar 27 Sept., *van Leeuwen* Noordhorn, avont.

OOSTMAHORN, 27 Sept. Ter reede gearriveerd 26 Sept., *Huisman* Itjea, v. Bremen n. Amst.
Vertrokken 26 Sept., *Boer* Wubbegiena, Norden; *v. d. Meulen* Nooit Gedacht, Altona; *Konterman* de Vr. Renske, Rensburg; — 27 *Juby* Jane, Ipswich; *Dost* Eltiena, Bremen; *Daniëls* Aurora en *Mudder* Onrust, Hamburg.

TERMUNTERZIJL, 28 Sept. Binnengek. 27 Sept, *Busschen* Gretina, *Heiten* Ettiena en *Held* de Vr. Elisabeth, Norden; *Pasmann* de Vrouw Elisab., Oldenburg; *Burmann* de Vr. Maria, Leer.
Vertrokken 27 Sept., *Bakker* Jantje, Norden.

Gepraaid den 2 Julij, op 42° N.Br., 14° W.L., *Smit* Diligence, v. Amst. n. Bat. — Den 31 Julij, op 34° 50′ Z.Br., 18° 40′ O.L., *Scholten* Pictura, v. Tjilatjap n. Middelburg. — Den 12 Aug., op 12° N.Br., 23° 45′ W.L., *Bakker Gzn.* Atlas, v. Rott. n. Bat. — Den 27 Aug., op 11° 40′ N.Br., 26° 12′ W.L., *de Veer* Java's Welvaren, v. Amst. n. Bat. — Den .... Sept., bij Dungeness, *Marmelstein* 4 Gezusters, v. Bat. en *de Best* Carolina, v. Akyab, beide n. Batavia.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

31 Sept. *Beukema*, de Marne, v. Wick n. Stettin, m. haring.
22 — *Pomper*, Geertje, v. Bordeaux n. Petersb., m. wijn.
Ebling, Anna Hendrika, v. Liverp. n. Riga, m. zout.
Dijk, Elzina Jantina, v. Petersb. n. Cork, m. hennep.
Bontekoe, Zeemeeuw, v. Petersb. n. Engel., m. tarwe.
Wegener, Vr. Martha, v. Petersb. n. Hayle, m. hennep.
Koning, Gezina, v. Petersb. n. Leith, m. tarwe.
23 — *de Jonge*, Reina, v. Riga n. Amst., m. lijnz.
Mulder, Harmonie, v. Inverkeith. n. Koppenh., m. steenk.
de Boer, Geziena, v. Petersb. n. Bordeaux, m. hennep.
Schuur, Johanna Ettina, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
Struvig, Johanna, v. Rostock n. Berwick, m. beenderen.
Visser, Johannes Herm., v. Petersb. n. Antw., m. lijnz.
Rozenbeek, Vier Broedess, v. Petersb. n. Fisherrow, m. lijnz.
Bakker, Vriendschap, v. Petersb. n. de Noordz., m. rogge.
Dood, Christ. Jantina, v. Petersb. n. de Noordzee, m. rogge.
Landeweer, Zeevaart, v. Petersb. n. Rott., m. rogge.
Goedkoop, Noordster, v. Petersb. n. Engel., m. haver.
Balk, Concordia, v. Nerva n. Rott., m. rogge.
Engelsman, Dina Marchina, v. Petersb. n. Londen, m. tarwe.
Douwes, Aquarius, v. Petersb. n. Rott., m. potasch.
24 — *Riepma*, Agatha, v. Dantzig n. Delfzijl, m. hout.
Postema, Gezina, v. Riga n. Rott., m. lijnz.
Basberg, Beurs v. Amst., v. Riga n. Amst., m. hout.
v. d. Meer, Corn. Jacoba, v. Memel n. Amst., m. tarwe.
Engelsman, Christina, v. Koningsb. n. Dundee, m. vlas.
Geelmuiden, Cath. Joh., v. Riga n. Rott., m. balken.
Pronk, Hendr. Gesina, v. Petersb. n. Holl., m. rogge.
Flik, Geerdina Bertha, v. Middlesbro n. Koningsb,, m. steenk.
Smit, Marchina, v. Petersb. n. Jersey, m. hennep.
Zeegers, Catharina, v. Petersb. n. Holland, m. rogge.
Prange, Graaf Adolph, v. Corfu n. Kroonstad, m. olie.
Smit, Anna Jantina, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
Giezen, Twee Gezusters, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Kolk, Dankbaarheid, v. Petersb. n. Hamb., m. rozijnen.
Poelman, Fiducia, v. Riga n. Amst., m. hout.
25 — *v. d. Wal*, Alida Cath., v. Clackmanan n. Kopp., m. steenk.
Giesen, Diana, v. Koningsb. n. Nantes, m. hennep.
v. Gelderen, Levant, v. Pitea n. Vlaard., m. teer.
de Groot, Johanna Wilhelm., v. Nerva n. Dordr., m. balken.
Puister, Industrie, v. Petersb. n. Holl., m. rogge.
Koning, Johanna Marchina, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
26 — *Veenhuizen*, Bougina Lammechina, v. Aberdeen n. Koppenh.
Donema, Renske Hooites, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.

De wind den 21 Sept. N., Z., Z.Z.W.; den 22sten W.Z.W., Z.; den 23sten Z.Z.O., Z.; den 24sten Z., Z.Z.W.; den 25sten Z., Z.Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 27 Sept., *Pik* Jenneke Hendrika, Fernamb.; *Ketelaar* Hazard en 29 *Dommering* Fivel, Archangel.
VLISSINGEN 26 Sept., *Hazewinkel* Dolphijn, v. Jaemel n. Falm.
LONDEN 27 Sept., *Albers* Gesina, Taganrog.
FALMOUTH 16 Sept., *Bakker* Hermina Cath., Galatz.
TRIEST 24 Sept., *Boon* Aurora, Newc.
LIVORNO 21 Sept., *Timmer* Catharina, Ibraïla.
St. HELENA 5 Aug., *Hazelhoff* Odelia Margar., v. Moulmain n. Falmouth.
KROONSTAD 19 Sept., *de Jonge* Pollux, Stockh.; — 20 *Holman* Dolphyn, Hull; *Mulder* Margina Cath., Newc.; *Karst* Lambertha en *Bakker* Jonge Lieffert, Amst.; *v. d. Wall* Geerdina en *van Wijk* Jenny, Rott.; *Prins* Heiko Prins, Bremen; *Bos* Eendragt, *Maathuis* Afina v. Linge en *de Jonge* Eetiena, Stockh., *Duiven* Herstelling, Lubeck; — 21 *Oldenburger* Gustaaf, *Stenger* Anna Margar. Adr. en *Naatje* Alberd. Edzina, Amst.; *v. d. Wijk* 3 Gebroeders, Koppenh.; *Kwint* Anna Berend., Mariag.; *Meihuizen* Jantje Nanninga, Stockh.; 27 *Meijer* Piet Hein en *Teensma* Jonge Brechtus, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 27 Sept., *Halbertsma* Johanna, Livorno; *Douwes* Sieka, Jersey; — 28 *Poort* Dirkje, Hamburg; *Huizinga* Ceres, avont.
VLIE 28 Sept., *Visser* Willem Frederik, Petersb.; *Stuitvoet* Margretha, Pernau.
MAASSLUIS 27 Sept., *Boomgaard* Ecliptica, St. Sebastian; *Bernardus* Agatha Hendr., Dantz.; *v. Sluis* Tjakkina, Stettin.
ANTWERPEN 27 Sept., *Schenk* Ida en Corn., avont.
HULL 26 Sept., *Visser* Maria Paulina en *de Vries* Saramacca, Newcastle.
FALMOUTH 25 Sept., *Holm* Adolph v. Nassau, Livorno.
GLOUCESTER 26 Sept., *Dik* Drie Gezusters Giezen en *de Groot* Jacoba Gesina, Koppenh.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 20 Sept. In weerwil van het vergevorderde jaargetijde zijn de vrachten, vooral naar de Oostkust van Engeland, dalende. Toegestaan naar Amsterdam en de Zaan *f* 25 p. last rogge, Antwerpen *f* 25 p. last zaad, *f* 27 p. last hout, Hull 3 sh. 3 d. p. qr. tarwe, Londen 3 sh. 6 d. p. barrel vleesch, Newcastle 16 sh. 6 d. p. load balken.

KONINGSBERGEN, 24 Sept. In de laatste 8 dagen zijn 40 schepen binnengeloopen, zoodat de vrachten zich niet konden staande houden. Betaald naar het Nieuwediep *f* 31, Amsterdam *f* 29, Rotterdam en Dordrecht *f* 30 p. last tarwe, Rotterdam *f* 28 p. 1000 kilo hennep, Oostkust van Engeland 4 sh. 3 d. p. qr. tarwe, 44 sh. p. ton hennep.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 29 *September* 1856.
4 Nederl. ℔ 44 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 30 *September*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,80
Oude 70 ℔ *f*		Winter 52 ℔ *f*	5,90	- - 42 - - 4,00
N.Oml.1856 68 -	11,75	- 54 - -	6,40	- - 44 - - 4,25
- - 70 - -	12,50	- 56 - -	6,80	BOONEN.
- - 72 - -		Zomer 54 - -	6,10	Paardeb. *f* 6,50, *f* 7,50 a
- Old. 66 - -	10,75	- 56 - -	6,60	(*f* 8,25,40
- - 68 - -	11,50	Knobbe 60 - -	7,20	Gr. Erwt. *f*
- - 70 - -	12,25	- 62 - -	7,60	Graauwe dito *f*
- - - -		HAVER.		
ROGGE.		N. Dikke 36 ℔ *f*		ZADEN, ENZ.
N. Inl. 62 ℔ *f*	7,40	- 38 - -		Old. Koolz. *f* 10, *f* 13, *f* 15
- 64 - -	8,00	- 40 - -	4,10	Oml. dito *f* 10, *f* 13,
- 66 - -	8,60	- 42 - -	4,30	(*f* 15,50,75
Oude 66 - -	8,60	- 44 - -	4,50	N. Aveelz. *f*
BOEKWEIT.		- 46 - -	4,70	Zomerzaad *f* 9, *f* 10,50 a
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f*	6,75	- 48 - -	4,90	(*f* 11,75
- - 62 - -	7,25	- 50 - -	5,10	G. Mosterdz. *f* 8 tot *f* 12
- - 64 - -	7,75	N.W. Voer 36 - -	3,45	Lijnzaad *f*
- Zw. - 60 - -	6,65	- - 38 - -	3,65	Dederzaad
- - 62 - -	7,15	- - 40 - -	3,85	Gr. Gort *f* 8,75 a *f* 9,25,50
64 - -	7,65	N. Zw. - 36 - -	3,40	Parel dito *f* 10,75 a *f* 11
- 66 - -		- - 38 - -	3,60	Raapolie per vat *f* 48,50

Tarwe en Rogge met weinig handel in een doen. — Boekweit niet driftiger. — Gerst aan pelderijen slepend afgaande. — Dikke Haver ruim prijshoudend. — Blanke Voer slap en Zwarte als voren verkocht. — Boonen minder begeerd. — Kool- en Zomerzaad met geringen handel. — Gort in een doen.

AMSTERDAM, 27 *September*. Hennep: Een partijtje fijne Koningsb. Streemel werd tot *f* 56 afgedaan, benevens eene partij Koningsb. Tors tot *f* 37; voorts is er bij gerijf gedaan in: Koningsb. Streemel *f* 53 a 54, fijne Riga Poolsche Rein *f* 64 en Riga Poolsche Uitschot *f* 61.

AMSTERDAM, 29 *Sept.* Tarwe tot vorige prijzen met goeden handel aan cons.: 127, 128 ℔ o. witb. Pools. *f* 530, *f* 535; 127 ℔ b. dito *f* 475, *f* 480; 128 ℔ mindere dito *f* 473; 129 ℔ n. Rijn *f* 445; 130 ℔ o. en n. dito *f* 455; 124 ℔ o. dito *f* 415; 127 ℔ j. Geld. *f* 452; 128 ℔ n. dito *f* 435; 154, 156 ℔ n. Bovenl. *f* 426, *f* 435; 125 ℔ n. Waard en Groet *f* 415; 133 ℔ Kub. *f* 380, *f* 385; 127 ℔ Ibrail *f* 345. — Rogge onveranderd: 118, 119, 120 ℔ Arch. *f* 254, *f* 257, *f* 260; 121 ℔ Pommer *f* 270. — Boekweit schaars ter veil. doch vindt ook weinig vraag: 118, 119 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 275, *f* 278.

Koolzaad op levering 1 p. vl lager: Kromhorn $80\frac{1}{2}$ p. vl.; Haarlemmermeer *f* $16\frac{1}{8}$, $\frac{3}{4}$; Gron. *f* $14\frac{1}{4}$, *f* $14\frac{1}{2}$; op 9 vat in Sept. 86 p. vl.; Oct. $85\frac{1}{2}$ p. vl.; April 1857 84 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 108, 109 ℔ Petersb. *f* 330. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering niet williger: op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50; Oct. *f* 49,75 a *f* 49,50—*f* 49,50; Nov. *f* 49,25 a *f* 49; Dec. *f* 49 a *f* 48,75. — Lijnolie dadelijk in een doen: op 6/w. *f* 41; vlieg. *f* 39,75; Oct. *f* 39,50 a *f* 39,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45. — Raapkoeken *f* 94 a *f* 98. — Lijnkoeken *f* 9,50 a *f* 14.

ROTTERDAM, 29 *Sept.* Tarwe, Zeeuwsche met minder toevoer; puike soorten als voren; mindere en geringe 25 cents lager. Roode ruim prijshoudend. — Rogge. Zeeuwsche tot ruim vorige prijzen begeerd; buitenlandsche sedert vorigen marktdag *f* 10 à *f* 12 hooger. — Boekweit minder ter markt en ofschoon met geringe vraag *f* 5 à *f* 10 hooger. — Gerst. Zeeuwsche met kleinen toevoer tot 20 cents hooger gaarne genomen. — Haver ruim prijshoudend. — Paardeboonen minder aan en in de drooge soorten 20 cents hooger, afwijkende en wakke moeijelijk te verkoopen. — Bruine en witte boonen zonder prijsverandering. — Erwten met goeden kooplust, konden wel iets meer opbrengen. — Koolzaad als voren verkocht. — Kanariezaad flaauw op vorige prijzen.

SCHIEDAM, 29 *September*. Moutwijn *f* 23,75; Jenever *f* 29,25; Amst. Proef *f* 30,50.

LONDEN, 26 *September*. Ofschoon heden weinig koopers ter graanmarkt waren verschenen, bestond er eenige meerdere vraag naar vreemde Tarwe, doch de omzet bleef beperkt; de prijzen zoowel van deze als inlandsche hebben zich goed gesouteneerd. Alle overige graansoorten waren mede vast op de notering van j.l. Maandag.
Van den 29sten. Granen onveranderd bij iets meer handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 30 *September*. De prijs der Boter was heden: 1ste soort *f* 43 a *f* 43,50; 2de soort *f* 41 a *f* 42.

LEEUWARDEN, 26 *September*. De prijs der Boter was heden *f* 47,00.

AMSTERDAM, 29 *Sept.* De prijs der Boter was heden als volgt: Vriesche *f* 50 a *f* 52, Kuinder *f* 49 a *f* 51; Kamper *f* 50 a *f* 52; Deventer *f* 46 a *f* 49; Zwolsche *f* 48 a *f* 51.

LONDEN, 26 *Sept.* De aanvoer van Boter bedroeg: van Harlingen 5961 v., Havre 228, Ostende 255, Antwerpen 100, Rott. 1362, Hamburg 5, Emden 375, Nantes 16, Boulogne 10. Vreemde Boter goed gevraagd en prijzen iets hooger. De noteringen zijn: beste Vriesche 112 a 119 sh. per cwt., surplus 104 a 106 sh., 2de soort 86 a 90 sh., beste Hollands. 92 a 96 sh., Kamper en Zwolsche 106 a 110 sh., Bosscher 86 a 90 sh.; Groninger 90 a 94 sh., Emden en Leer 100 a 102 sh., Holst. en Kiels. 106 a 112 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 30 *September*. Op de markt van heden was een groote aanvoer van vee, doch er heerschte weinig kooplust, en waren de prijzen dalende; schapen weinig ter markt en de handel niet groot; van varkens waren een groot getal aanwezig, en er werd een vrij goede handel gedreven, jongen van *f* 8 tot *f* 37. Twee jongen (puik soort) zijn verkocht voor de aanzienlijke som van *f* 100.

LEEUWARDEN, 26 *September*. De markt bestond heden uit 700 beesten, waarvan 400 vette-, de overige melk- en kalve-; de handel was niet levendiger; er waren 60 kalveren aangevoerd, die gereede koopers vonden; 400 varkens, welke goed prijshoudend zijn, benevens 500 schapen, waarvan de beste soorten gezocht, doch de mindere kwaliteit niet best te plaatsen was.

LONDEN, 26 *September*. De veemarkt was redelijk voorzien, de gesteldheid der beesten liet veel te wenschen over; evenwel hebben de vorige prijzen van 4 sh. 8 p. a 4.10 voor puike ossen zich goed gesouteneerd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{7}{8}$, $62\frac{9}{16}$, $62\frac{1}{4}$; Dito Dito 3 pCt. $72\frac{7}{8}$, $74\frac{1}{8}$, $74\frac{1}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $93\frac{1}{4}$, $93\frac{3}{8}$, $93\frac{3}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $92\frac{1}{4}$, $92\frac{5}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $90\frac{1}{4}$, $90\frac{1}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. 131; Aand. Rijn-Spoorw. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{3}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. SPANJE, Onb. Stukk. $1\frac{1}{4}$ pCt. $23\frac{3}{8}$, $23\frac{7}{8}$, $23\frac{7}{8}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{1}{4}$, $37\frac{13}{16}$, $37\frac{3}{4}$; Coupons-Bew. $5\frac{7}{16}$, $5\frac{1}{2}$; Amort. Schuld $6\frac{9}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $43\frac{1}{4}$, 44, 44. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{1}{8}$, $102\frac{1}{4}$, $102\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $101\frac{3}{8}$; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $91\frac{3}{4}$; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. 93; Dito bij *Hope* 4 pCt. $84\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $83\frac{1}{2}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 82, $82\frac{3}{4}$; Dito van Inschr. in Assign. 6 pCt. 63. — POLEN, Aand. m. Loting 500 fl. *f* $151\frac{1}{2}$, *f* 152.

OOSTENRIJK, Metallieken 5 pCt. $72\frac{5}{8}$, $73\frac{5}{8}$, $73\frac{9}{16}$; Dito Nation. 5 pCt. 74, $75\frac{1}{8}$, $75\frac{1}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{7}{8}$, $38\frac{1}{4}$, $38\frac{7}{16}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{7}{8}$, $38\frac{1}{2}$, $38\frac{7}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $82\frac{1}{4}$, $83\frac{1}{4}$, $83\frac{1}{8}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 62; Oostenr. Bank-Act. *f* 1225; Braz. 5 pCt. $98\frac{1}{2}$; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. 92; Mexik. $20\frac{13}{16}$, 21, 21; Dito Onb. $20\frac{13}{16}$, 21, 21; Gren. $20\frac{1}{2}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Onb. $20\frac{1}{2}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Uitg. $6\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$; Ecuador $14\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Dito Onb. $13\frac{15}{16}$, $14\frac{1}{16}$; Venez. $29\frac{5}{16}$, $\frac{1}{2}$; Dito Onb. $29\frac{5}{16}$, $\frac{1}{2}$; Phil. H. N. 96; Dito L. N. $85\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. Metall. v. Oct. $37\frac{1}{4}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie $92\frac{5}{8}$, $93\frac{1}{4}$, 93; Dito 6de Serie 93, $94\frac{1}{2}$, $94\frac{1}{4}$; 5 pCt. Thes. Amst. $101\frac{1}{4}$.

Vele inkoopen, die heden, voornamelijk in Oostenr. en 5 pCts. Russ. bij *Stieglitz*, voor Berlijnsche rekening zijn uitgevoerd, hebben zoowel op de prijzen der Holl. fondsen als op die der meeste vreemde effecten zeer gunstig gewerkt. — De handel was over het algemeen zeer levendig.

Spaansche Cred. *f* 68, *f* 69, *f* 67, *f* 68; Aand. Beijersche Spoorw. *f* $33\frac{1}{2}$, *f* 34.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. $5\frac{1}{4}$; Disc. $4\frac{1}{4}$ pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $62\frac{1}{2}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $23\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $37\frac{3}{4}$; Metall. 5 pCt. $73\frac{9}{16}$.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

W. BOEKHOUDT,
Pred. te *Delfzijl*,
en
A. BURINGH.

ZUIDBROEK, 22 September 1856.

*** Ondertrouwd:

E. R. DAMSTÉ,
Genees- en *Heelmeester*,
met
E. H. KRIJTHE.

BEDUM, 28 September 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

D. J. HAMMING,
van *Groningen*,
met
S. VAN LEGGELO,
van *Foxham*.

SLOCHTEREN, 29 September 1856.

*** WINSCHOTEN, 28 September 1856. Heden beviel van eene DOCHTER LAMMECHIEN FOLKERS, Echtgenoot van den Goud- en Zilverwerker

M. ZUIDEMA.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON S. R. DIJK, geliefde Echtgenoot van

P. M. POTT.

GRONINGEN, 29 September 1856.

*** Heden morgen omstreeks vijf uur overleed, tot mijne bittere smart, aan eene hevige ziekte van veertien dagen, mijne geliefde Dochter ELIZABETH FREDERIKA, het oudste van mijn vijftal Kinderen, in den jeugdigen leeftijd van ruim zestien jaren.

UITHUIZERMEEDEN, 24 September 1856.

P. CAMPHUIS,
Med. Doct.

*** Heden overleed, na eene langdurige ziekte, mijn dierbare Echtgenoot, B. VAN KREGTEN, Jz., in den ouderdom van ruim 39 jaren, mij nalatende twee Kindertjes, nog te jong om hun verlies te beseffen.

GRONINGEN, 27 September 1856.

A. J. MEIJER,
Wedw. B. VAN KREGTEN, Jz.

Vrienden en Bekenden gelieven deze ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim zestig jaren, tot diepe droefheid van mij, mijnen Zoon en mijne Behuwddochter, mijn geliefde Echtgenoot S. K. DE WAARD, *Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente alhier.*

HAARLEM, 26 September 1856.

W. J. KRIJTHE,
Wed. S. K. DE WAARD.

⁂ Het ZOONTJE, ons den 10den Augustus j.l. geschonken, werd ons heden door den dood ontrukt.
N. BEERTA, 27 September 1856.

A. F. ZIJLKER.
H. J. WAALKENS.

Eenige kennisgeving.

⁂ LEENS, 29 September 1856. Wederom werd een kostbaar offer van ons Ouderhart gevraagd. Onze innig geliefde HENDRIK JULIUS, geboren den 24sten Julij j.l., volgde heden het tweetal, dat hem voorging naar betere gewesten.

J. DOUWES, JR.
A. E. DOUWES—ANDREÆ.

Eenige kennisgeving.

⁂ **G. T. N. SURINGAR**, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, berigt hiermede, dat op hem, uit het fonds van de H.H. GEBROEDERS VAN CLEEF, is overgegaan de uitgave en verkoop van het

NIEUW
HOLLANDSCH-FRANSCH EN FRANSCH-HOLL.

WOORDENBOEK,

geschikt ten gebruike op de Scholen waar men beide talen onderwijst. **Derde uitgave**, op nieuw herzien, verbeterd en aanmerkelijk vermeerderd door ***J. M. CALISCH***, beëedigd Translateur en Onderwijzer te *Amsterdam*. Vervat in een deel van ongeveer 1260 Bladzijden in twee kolommen, op Velin papier en gebonden in netten, vergulden Band, à *f* 5—00.

En zullen dus van nu af alle aanvragen regtstreeks aan hem of aan zijne Correspondenten moeten zijn gerigt.

De zorg en kieschheid, waarmede deze uitgave is bewerkt geworden, hebben den roem van dit Woordenboek, aan den inhoud waarvan eene aanzienlijke uitbreiding is gegeven, zoodanig gevestigd, dat alle aanprijzing overbodig geacht mag worden.

⁂ Op heden verschijnt bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*:

Een vierde, goedkoope Druk van
DE OUDEJAARS-AVOND.

ERNSTIGE LEKTUUR
VOOR DE LAATSTE DAGEN DES JAARS;

door C. E. VAN KOETSVELD.

Met een zeer fraai Vignet in staal. Prijs ***f* 1,60.**
Gebonden in linnen Band met stempels - **1,90.**

De Uitgever meent aan een algemeen uitgedrukten wensch te hebben gehoor gegeven, door van dit met roem bekende Werkje eene min kostbare uitgave in bevalliger formaat in het licht te geven.

In weinige jaren werden *drie* aanzienlijke oplagen uitverkocht.

In bovenstaand formaat verscheen vroeger bij denzelfden Uitgever:

I. **SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.** Ernst en Luim uit het leven van den Dorpsleeraar; *vijfde Druk*, met Vign., *f* 1,60; gebonden *f* 1,90.

II. **SNIPPERS VAN DE SCHRIJFTAFEL.** *Tweede Druk*, met vign., *f* 1,70; gebonden *f* 2,00.

III. **HET MENSCHELIJK LEVEN** in drie woorden; met Vign., *f* 1,60; gebonden *f* 2,00.

Postkantoor GRONINGEN.

Ter kennis van de belanghebbenden wordt gebragt, dat van af den **1sten October** aanst. **tweemalen daags** gelegenheid zal bestaan om BRIEVEN te verzenden naar ***OOSTFRIESLAND, HANNOVER*** en ***BREMEN***, en wel des morgens te zeven uur per Diligence en des avonds te zes uur met de gewone Postkar naar ***Winschoten***.

De Brieven naar ***Hamburg*** vinden alleen bij de Avond-expeditie geene vertraging op den af te leggen weg. Zij komen den tweeden dag 's morgens om zeven uur aldaar aan.

De Directeur van het Postkantoor:
VAN ITTERSUM.

Belangrijke Oproeping.

Ondergeteekenden, INGELANDEN ressorterende onder het ***TERMUNTER ZIJLVEST***, kennis hebbende genomen van het verhandelde in de Vergadering der PROVINCIALE STATEN van den 16den September, voorkomende in het *Bijblad* van de *Provinciale Groninger Courant* van den 18den September j.l. aangaande de daarstelling van het **WATERSCHAP *OLDAMBT*** en ***FIVELGO;*** Vreezende voor de hoogst nadeelige gevolgen voor het ***TERMUNTER ZIJLVEST***, uit die vereeniging voortvloeiende, en bij tijds daarin wenschende te voorzien, voelen zich gedrongen — en noodigen bij deze de belanghebbende INGELANGEN van het *TERMUNTER ZIJLVEST* dringend uit, tot het houden eener **ZAMENKOMST** op **Vrijdag den 3den October e.k.**, ten Huize van den Logementhouder B. CREMER, te *Nieuwolda*, des namiddags om een uur, ten einde de noodige maatregelen te beramen om de voor hen zoo noodlottige vereeniging te voorkomen.

NIEUWOLDA, 24 September 1856.

W. WAALKENS.
E. E. HAMSTER.
J. J. ONNES.
JOHs. STHEEMAN.

Al degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen den Heer Dr. **W. VERSCHUIR**, worden beleefdelijk verzocht, daarvan **zoo spoedig mogelijk** Opgave of Betaling te doen ten Huize van Mevrouw de Weduwe VERSCHUIR, in de Pelsterstraat te *Groningen*.

Ieder wachte zich voor Schade!

Ieder, welke iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan wijlen de Wed. **J. REIJENGA**, in de Marktstraat te *Groningen*, verzoeke zich ten spoedigste ten Huize van de Wed. C. J. THEMMEN, in de Visscherstraat, letter I no. 113.

Op Donderdag den 2den Oct.

1856, des voormiddags te 10 uur, zullen, in de AZIJNFABRIJK van den Heer G. MESDAG, aan Der-A te *Groningen*, publiek worden verkocht: Negen GROOTE EIKENHOUTEN **KUIPEN** met IJZEREN BANDEN, hoog van 2.30 E. tot 1.95 E. en wijd van 2.07 E. tot 2.00 E.; — zeventien GROOTE EIKENHOUTEN **LEGGERS** met IJZEREN BANDEN; — GROOTE KOPEREN **KETEL, POMPEN, FUSTEN, VAATWERK, KRUIWAGENS, KARREN, ENZ.**

Te bezien daags vóór den Verkoopdag, van 10—4 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Dingsdag den 4den November

1856, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, zal publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. De **in volle werking zijnde MACHINALE WOLSPINNERIJ, KOORD- EN VETERBANDSLAGERIJ, VERWERIJ ENZ.**, gedreven wordende onder de FIRMA **VERSCHUIR en KEIZER en Co.**, met al de daarbij behoorende GEBOUWEN, STOOMMACHINE, SPINMACHINES, naar het nieuwste systeem uit de beste Fabrijken, TWIJNMOLENS, KOORD-, VETERBAND-, PLETNESSEL- en ANDERE MACHINES en GEREEDSCHAPPEN, **benevens de in de Magazijnen aanwezige GOEDEREN.** Alles staande en gelegen in den Musschengang te *Groningen*.

II. Vier AANDEELEN in de MACHINALE VLASSPINNERIJ te *Groningen*.

De Fabrijk te aanvaarden op den 1sten Januarij 1857 of vroeger, naar keuze van den Kooper.

Te bezien na den 1sten October e.k. na bekomen vergunning, ten KANTORE van de Fabrijk aan te vragen.

De Fabrijk is inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** en blijft voortdurend in volle werking, zullende alle orders aan de Firma VERSCHUIR en KEIZER en Co. opgegeven wordende, op de gewone wijze uitgevoerd worden.

Nadere informatiën ten KANTORE van den ondergeteekenden Notaris

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 3den October 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een **HEK-TJALKSCHIP**, genaamd ***de Jonge Hendrik***, groot 78 Tonnen, met completen en besten INVENTARIS, in eigendom toekomende en bevaren door H. NIJMEIJER, staande op de Werf van den Scheepsbouwer K. K. DE VRIES, buiten het Kleinepoortje te *Groningen*. Om te aanvaarden 8 dagen na den toeslag, en te bezien dagelijks. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

Woensdag den 8sten October

1856, des voormiddags te 10 uur en verv., zullen, in het PELSTER GASTHUIS alhier, publiek worden verkocht: eenige **MEUBELAIRE** en andere **GOEDEREN**, BEDDEGOED, KOOKKAGCHEL, **GOUDEN OORIJZER, ZILVER** en hetgeen meer te bezien zal zijn des namiddags bevorens van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris*

⁂ Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, en Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Groningen*, gedenken, op VRIJDAG den 3den October 1856, des namiddags te 3 uur, ten Huize van K. J. NEVEN, in het Gemeentehuis te *Hoogezand*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. lett. G no. 21 en V no. 351, met derzelver HEEM, TUIN en eenig LAND, te zamen groot 2 B., 37 R., 50 El., staande en gelegen in de *Kiel*, Westkant, Stadsgrond, doende jaarlijks tot huur *f* 6—56½ en tot plaatsgeld *f* 0—60. — Deze Goederen zullen in vier Perceelen worden geveild; — en

II. 2 B., 49 R., 80 El. LAND, mede aldaar, doende jaarlijks tot huur *f* 7—18½ en tot plaatsgeld *f* 0—70.

Alles toebehoorende aan de Weduwe en Kinderen van wijlen ROELF HINDRIKS BOUWMAN.

De Conditiën van Verkoop zullen 8 dagen bevorens ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van opgemelde Notarissen.

Mr. J. D. TRESLING.

⁂ De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van A. L. IDEMA, ten schade en bate van PIETER HINDRIKS VAN DIJKEN, op WOENSDAG den 8sten October 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van D. K. VAN DIJK, te *Losdorp*, publiek te verkoopen:

Eene **nieuwe BEHUIZING**, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEMSTEDE, doende tot vaste huur des jaars *f* 2 - 50, staande en gelegen te *Losdorp*, groot 5 R., 45 Ellen.

LOGEMENT DE OUDE SCHOUW.

De Notaris **J. S. BOKMA**, te *Akkrum*, zal, op WOENSDAG den 8sten October 1856 provisioneel, en den 22sten dierzelfde maand finaal, telkens des namiddags te 3 uur, in na te noemen Logement, publiek, bij Strijk- en Verhooggeld verkoopen:

Het alom bekende en zeer gerenommeerde **LOGEMENT *de Oude Schouw***, met ruim ERF en BOSCHJE c.a., zeer ter nering staande en liggende aan den Straatweg der eerste Klasse van *Leeuwarden* naar de Overijsselsche Grenzen, en aan het algemeene groote Scheepvaartwater *de Wetering*, waar de Stoomboot van *Groningen* naar de *Lemmer* aanlegt en passeert, onder het behoor van het Dorp *Akkrum*, ongeveer drie uren van *Leeuwarden, Sneek* en *Heerenveen*.

Dit zoo aangenaam gelegen Logement, hetwelk in den jare 1841 geheel is vernieuwd, en alom gerenommeerd is wegens de Baarspartijen, welke daar worden gehouden, levert in den Zomer en in den Winter bij goed ijs de aangenaamste uitspanningen op. — Het is voorzien van drie groote BENEDENKAMERS, WOONKAMER, KEUKEN, SCHUUR, DOORRID en ruime STALLING, en boven van eene groote ZAAL, lang 13 en breed 7.44 Ned. Ellen, welke in tweeën kan worden gescheiden, ruim BALCON, ACHTERKAMER, DESSERTKAMERTJE, en verdere COMMODITEITEN. — Thans in gebruik bij Mejufvrouw de Wedw. W. J. MEIJER, en den 12den Mei 1857 te aanvaarden.

De Verkoopsvoorwaarden liggen ter inzage ten KANTORE van genoemden Notaris.

⁂ Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer M. SICHTERMAN, op ZATURDAG den 18den October 1856, des voormiddags te 10 uur, (om de veelheid der Perceelen alsdan precies te beginnen), ten Huize van den Kastelein HARM EWOLDS BRUGMA, te *Obergum*, publiek te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van 14 B., 05 R. Land, gelegen in de Gem. *Bedum*, bij B. C. STUIVINGA onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 85—00.

II. IDEM van 4 B., 85 R. en 10 E. LAND, gelegen onder *Obergum*, Gem. *Winsum*, bij J. BRUINS en wijlen zijne Ehevr. T. SMID onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 70—00.

III. IDEM van 2 B., 88 R. en 70 E. LAND, gelegen onder *Ranum*, Gem. *Winsum*, bij P. J. VAN DER MOLEN onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 25—00.

IV. IDEM van 2 B., 03 R. en 20 E. LAND, gelegen te *Tienallinge*, Gem. *Baflo*, bij D. J. STOL en G. L. WIERSEMA, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 24—00.

V. IDEM van 2 B., 29 R. en 70 E. LAND, gelegen onder *Ranum*, Gem. *Winsum*, bij de Erven T. A. RIPPERDA, Wedw. S. M. SIJBOLTS, onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 22—00.

VI. IDEM van 1 B., 60 R. LAND, gelegen te *Obergum*, Gem. *Winsum*, bij H. BRUINS onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 20—00.

VII. IDEM van 3 B., 20 R. en 30 E. LAND, gelegen onder *Ranum*, Gem. *Winsum*, bij B. W. KUIZINGA onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 20—00.

VIII. IDEM van 2 B., 91 R. en 90 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij D. J. BOERMA en T. H. WIERDEMAN, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 20—00.

IX. IDEM van 1 B., 88 R. en 60 E. LAND, gelegen ten Westen aan den Straatweg te *Adorp*, bij P. NANNENBERG en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 20—00.

X. IDEM van 1 B., 61 R. en 40 E. LAND, gelegen op de *Ranumermeeden*, Gem. *Winsum*, bij W. A. HOEKZEMA en J. P. MARTINI, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 18—00.

XI. IDEM van 1 B., 62 R. en 80 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 18—00.

XII. IDEM van 1 B., 52 R. en 20 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij J. J. HOMAN en L. H. EBENS, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 18—00.

XIII. IDEM van 1 B., 62 R. en 60 Ell. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 18—00.

XIV. IDEM van 1 B., 90 R. en 90 Ell. LAND, mede aldaar gelegen, bij H. R. KOLHORN en G. J. DAMHOF, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 16—00.

XV. IDEM van 1 B., 75 R. en 40 Ell. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 14—00.

XVI. IDEM van 2 B., 95 R. LAND, gelegen onder *Ranum*, Gem. *Winsum*, bij J. H. HAZEKAMP onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 16—00.

XVII. IDEM van 2 B., 85 R. en 10 Ell. LAND, gelegen te *Obergum*, Gem. *Winsum*, bij H. R. KOLHORN en G. J. DAMHOF, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 15—00

XVIII. IDEM van 1 B., 26 R. en 70 Ell. LAND, mede aldaar gelegen, bij J. TALENS en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 15—00.

XIX. IDEM van 1 B., 27 R. en 20 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij H. KNOOP onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 15—00.

XX. IDEM van 1 B., 47 R. en 60 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij A. J. ALDERTS onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 15—00.

XXI. IDEM van 91 R. en 60 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij B. TALENS en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 12—00.

XXII. IDEM van ongeveer 1½ B. LAND, gelegen te *Eenrum*, bij A. R. SPIETS en G. J. TAMMENS, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 10—50.

XXIII. IDEM van 1 B., 65 R. en 20 E. LAND, gelegen op de *Valge*, onder *Obergum*, bij S. W. DIJKENGA en J. J. PIER, Ehel., onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 10—00.

XXIV. IDEM van 1 B., 26 R. en 30 E. LAND, gelegen onder *Obergum*, Gem. *Winsum*, bij H. TALENS en A. J. ACKES onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 10—00.

XXV. IDEM van 1 B., 35 R. en 80 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 9—00.

XXVI. IDEM van 1 B., 28 R. en 60 E. LAND, gelegen onder *Ranum*, Gem. *Winsum*, bij J. H. HAZEKAMP onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 9—00.

XXVII IDEM van 97 R. LAND, mede aldaar gelegen, bij P. J. VAN DER MOLEN onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 8—00.

XXVIII. IDEM van 90 R. LAND, gelegen onder *Obergum*, Gem. *Winsum*, bij H. TALENS en A. J. ACKES, Ehel., onder beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 6—00.

XXIX. IDEM van ongeveer 73 R. LAND, gelegen te *Ranum*, Gem. *Winsum*, bij G. K. BOERMA en T. K. TILLEMA onder vaste, onherroepelijke beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 4—50.

XXX. IDEM van 1 B., 25 R. en 80 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij H. R. KOLHORN en Vrouw in gebruik, 's jaars voor *f* 4—00.

XXXI. IDEM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, gelegen te *Spijk*, bij L. M. FLIKKEMA en G. F. DIJKSTRA onder beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 9—00.

XXXII. IDEM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE met een Stukje LAND, te zamen groot 41 R. en 20 E, gelegen te *Winsumermeeden*, Gem. *Winsum*, bij J. H. WARNKES en Vrouw onder beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 7—00.

XXXIII. IDEM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, gelegen in de Gem. *Bedum*, bij R. KETTEMA in gebruik, 's jaars voor *f* 5—00.

XXXIV. Eene DITO, gelegen te *Obergum*, Gem. *Winsum*, bij W. D. SWIETERS en Vrouw F. J. DE LANGE in gebruik, 's jaars voor *f* 4—00.

XXXV. Eene DITO, gelegen te *Baflo*, bij T. M. JANSEN, Wed. E. P. VENHUIZEN, in gebruik, 's jaars voor *f* 6—00.

XXXVI. Eene DITO, mede aldaar gelegen, bij P. A. KLONT in gebruik, 's jaars voor *f* 5—00.

XXXVII. Eene DITO, mede aldaar gelegen, bij W. J. DIJKHUIS en Vrouw H. J. VINK in gebruik, 's jaars voor *f* 2—25.

XXXVIII. Eene DITO, mede aldaar gelegen, bij J. J. VAN DIJK in gebruik, 's jaars voor *f* 2—25.

XXXIX. Eene DITO, mede aldaar gelegen, bij J. P. KUIPERS in gebruik, 's jaars voor *f* 2—00.

XL. Een DITO, mede aldaar gelegen, bij J. E. SUIKERBAKKER en S. VAN DEN BERG, Ehel., in gebruik, 's jaars voor *f* 2—00.

Nadere INFORMATIËN te bekomen aan 'T HUIS *DE BRAKE*, te *Obergum*, en ten KANTORE van den ondergeteekenden Notaris.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

⁂ Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van ALBERTUS J. VISSCHER, op WOENSDAG den 22sten October 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder W. K. NIEBORG, te *Finsterwold*, in openlijke Veiling te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, waarin twee afzonderlijke WONINGEN en TUIN, staande en gelegen te *Finsterwold*, tot velerhande Affaires geschikt.

Nadere informatiën ten KANTORE van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

BELANGRIJK BERIGT
AAN
Schoen- en Zadelmakers.

Eenige LOOIJERS en LEERVERKOOPERS in de Provincie *Groningen* maken aan hunne Begunstigers bekend, dat, ten gevolge der hooge prijzen der Huiden, zij weder hun **LEDER aanmerkelijk in prijs hebben VERHOOGD**, en noodigen een ieder hunner uit, om ook hunne GOEDEREN aanmerkelijk te **verhoogen.**

Kagchels.

Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Begunstigers en verdere Stad- en Gewestgenooten, dat hij bij zijne Affaire van ***Huissmid, Slotenmaker***, enz., van af heden ook heden heeft begonnen het **maken van KAGCHELS, HAARDEN** en al hetgeen verder bij deze behoort. Rekommandeert zich dienvolgens ten vriendelijkste ook in dit Vak, zoo mede in het **leveren van brandvrije KASTEN** en andere **MEUBELEN**, nette **HAARDGEREEDSCHAPPEN, TURFBAKKEN**, enz., enz.; zullende hij trachten van een en ander steeds voorzien te zijn en door het leveren van net en degelijk Werk, tot billijke prijzen, zich ook in dezen het vertrouwen waardig te maken, dat hem bereids eenige jaren is geschonken.

E. MORACK,
Smid en *Kagchelmaker*, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

WORDT GEVRAAGD:

eene bekwame **KEUKENMEID**, tegen **hoog loon**, op November e.k. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** vragen een paar **handige JONGENS**, ter opleiding in de ***LETTERGIETERIJ*** en ***DRUKKERIJ.***

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJBLAD No. 19. VERSLAG Behoort bij de Groninger Courant van 1 October 1853, no. 118.

VAN DE HANDELINGEN DER STATEN GENERAAL.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 23sten September.

De beraadslagingen over het adres van antwoord op de troonrede zijn in deze zitting voortgezet en ten einde gebragt, zoals reeds kort in ons vorig nommer is gemeld.

In het begin heeft de heer *Bosscha*, lid der commissie van redactie, namens deze berigt, dat zij de derde en vierde zinsnede van paragraaf 6, aldus luidende:

»Het gevoelen der Kamer over dit gewigtig onderwerp [namelijk het onderwijs] is bekend. Het staat uitgedrukt in het verslag onzer overweging van het vroeger ingediend wetsontwerp, hetwelk door de geheel onverwachte sluiting der vorige zitting, met vele andere, onafgedaan gebleven is."

in dezer voege veranderd had:

»Het gevoelen der Kamer over de hoofdbeginselen eener wettelijke regeling van dit gewigtig onderwerp is aan U. Ms. Regering bekend. Het is gebleken bij de overweging van het vroegere wetsvoorstel, hetwelk door de sluiting der vorige zitting, met vele andere, onafgedaan is gebleven."

De heer *Thorbecke* beaamt wat de minister van justitie [illegible] over de roeping door [illegible] aan de minister opgedragen, [illegible] wel over de roeping door het Ministerie aanvaard. Zoo er personen mogten zijn die dit Ministerie met weêrzin aan het bewind hebben zien komen, dan wenscht hij er niet onder geteld te worden. Hij zal, vooral na het gebeurde in het voorjaar van 1853, een Ministerie als dit gaarne aan het werk zien. Hij kan ook niet zeggen dat, wat de minister in sommige deelen zijner redé zeide, bij hem tot eenige vooringenomenheid aanleiding heeft gegeven. Overeenstemming met zijn stelsel kan spr. bij de tegenwoordige Regering niet verwachten; zijn vertrouwen berust op de opregtheid der politiek dezer Regering en hij geeft daaraan verre de voorkeur dan aan een Kabinet, dat dobbert op den stroom van beginselen, die hij spr. misschien mogt belijden. Hij heeft liever open tegenstand dan medewerking van valsche vrienden.

Hij juicht het toe dat dit Kabinet geene reactie, geen exclusivisme wil; dat het zich boven de partijen wil plaatsen, om daardoor de partijziekte, die van 1853 dagteekent, te heelen; dat het eene verzoenende politiek wil volgen. Maar hij heeft zich daarna afgevraagd, wat bedoelt men met verzoening? En bepaaldelijk wat de regeling van het volksonderwijs betreft vraagt hij, hoe het mogelijk is te verzoenen en, de gemoedsbezwaren van de minderheid weg te nemen, zonder op de meerderheid een niet minder gewigtig gemoedsbezwaar over te brengen. Ook het vorig Ministerie wenschte verzoening en droeg dit in het eerste ontwerp voor, maar de groote meerderheid ontving dit met protest. Spr. meent, dat dit Ministerie nu reeds inlichtingen zou kunnen geven omtrent de middelen van verzoening die het wil aanwenden.

De gisteren door den minister van justitie gehouden tweede rede heeft hem nog meer genoegen gedaan, ofschoon ook daarin geen meerder licht over die verzoeningsmiddelen is verspreid. De minister zeide, dat het volk sedert eeuwen door het Christendom is gevormd. Niemand zal dat betwisten.

De minister meende ook, dat de wetgever zich niet kon bemoeijen met de Christelijke opleiding der natie; dit is ook spreker's meening en die zijner vrienden, zoodat het weinig moeite zal kosten om hen te verzoenen. Spreker eindigt dit punt met den wensch, dat zoo het eene verzoenende staatkunde moet gelden, dat hij dan hoopt dat het Ministerie het middel moge vinden, niet om de wet met de petitionarissen, maar om de petitionarissen met de wet te verzoenen.

In de troonrede wordt gezegd dat de wets-ontwerpen tot regeling van de drie takken van openbaar onderwijs gezamenlijk zullen worden voorgedragen. Spreker gelooft, dat dit in den beginne het eenige goede middel was, maar hij vraagt, of dit nu niet te laat is, na al hetgeen er reeds nopens het lager onderwijs is voorgevallen. In allen gevalle zal hierdoor bereikt worden wat de heer *Groen* steeds getracht heeft te weeg te brengen, vertraging. Spr. vraagt, of zulk eene vertraging is in het algemeen belang en wat of het plan van gelijktijdige regeling gemeen heeft met het punt, waaromtrent verzoening moet plaats hebben. Ten slotte bestrijdt hij het amendement van den heer *Groen* en de toelichting daaraan door dezen gegeven.

De minister *van justitie* wenscht [illegible] dank [illegible] te brengen op de beleefde rede van den heer *Thorbecke*. Indien z. exc. gisteren moest verklaren, dat § 6 van het adres het Ministerie onaangenaam was, des te aangenamer was het hem nu eenige woorden van welwillendheid uit den mond van den geachten spr. te hooren; dit was hem vooral aangenaam, omdat de heer *Thorbecke* het Ministerie de eer heeft gedaan bij hetzelve eenige opregtheid te vooronderstellen.

Die spr. heeft echter de onmogelijkheid ingezien van hetgeen het Ministerie zich als taak heeft voorgesteld, namelijk *verzoening*, omdat het omtrent de kwestie, welke het hier geldt, onmogelijk is verzoening tusschen de verschillende rigtingen tot stand te brengen.

De minister daarentegen twijfelt niet aan de mogelijkheid, dat met de zedelijke kracht en met de liefde om wat toe te geven, de verzoening wel tot stand zal komen, ook tusschen de scherpste tegenstanders. Dit wenscht de Regering met de Kamer tot stand te brengen.

De vorige spreker heeft ook gezegd, dat met zijne partij geene verzoening noodig was, omdat ook zij het eens was, dat de ontwikkeling van het Nederlandsche volk aan het Christendom te danken is. Dit is juist wat het ministerie ook meent, dat door niemand kan worden tegengesproken. Maar daaruit blijkt dan ook, dat op dat Christelijk bestanddeel wel degelijk acht moet worden geslagen, dat het niet mag geïgnoreerd worden.

De vorige spreker heeft verder nog twijfel geopperd of de gelijktijdige indiening der wet, omvattende de drie takken van het onderwijs, niet tot uitstel zou leiden en of het goed zou wezen, dat het volk onder den indruk der agitatie blijve. Ook de Regering acht het zeer wenschelijk, dat met de zaak de meeste spoed worde gemaakt. De minister van binnenlandsche zaken verlangt niets liever. De dag kan natuurlijk niet met juistheid aangegeven worden, maar de minister gelooft, dat bij een onderwerp, hetwelk reeds

zoo lang in behandeling is geweest, een ontwerp, dat aannemelijk is, in betrekkelijk korten tijd kan ten einde gebragt worden. Het vaste voornemen bestaat er althans toe. Spr. zegt, *dat het Ministerie niet tegen de gemengde school is*, en dat er nog menig ander onderwerp is, dat aan het Ministerie wordt toegedicht, zonder dat er reden voor bestaat. Het wacht ook hier veel van het overleg en van de billijkheid om elkander te willen verstaan. Maar wat aan de Regering niet aangenaam is, is, dat de Kamer zou te kennen geven, dat haar gevoelen onherroepelijk is; dat zij daarvan nooit zal terugkomen. Het stelsel der Regering zal niet zoo verwerpelijk zijn, als de Kamer nu vermeent.

Z. exc. onderzoekt thans het door den heer *Wintgens* voorgestelde amendement. Daarin wordt juist dat bestanddeel weggenomen, waartegen de Regering zoo groot bezwaar heeft. In de woorden: dat de Kamer *op nieuw met naauwgezetheid de voorstellen zal onderzoeken*, ziet de Regering de opheffing van het groot bezwaar, door de onherroepelijkheid van het oordeel in het ontwerp der commissie uitgesproken. Het is daarom dat de Regering zich minder ook met het amendement der commissie kan vereenigen, maar verklaart met het amendement van den heer *Wintgens* genoegen te kunnen nemen.

De heer *Bosscha* zegt, dat aan de commissie bedoelingen worden toegedicht, welke niet de hare zijn. Zij heeft niet bedoeld dat de Kamer zou verklaren, dat zij aan geen verder onderzoek der zaak zou willen deelnemen. Dit is zoo duidelijk, dat het met ronde woorden in de § staat uitgedrukt, lezende men daarin: »tot welker naauwgezet onderzoek wij ons gaarne bereid verklaren."

De heer *Wintgens* brengt nog eene kleine verandering in zijn amendement, alleen den vorm betreffende. Overigens merkt hij op, dat er geen wezenlijk verschil bestaat tusschen de door hem voorgestelde redactie en die der commissie. In beide ziet hij volledige bereidverklaring tot onderzoek, zonder verloochening der tot hiertoe gekoesterde overtuiging.

De heer *Groen van Prinsterer* gaat nu de groote kwestie verder na en beantwoordt achtereenvolgens de heeren *van Nispen*, *Godefroi* en *Bosscha*. Over zijn amendement sprekende, zegt de heer *Groen*, dat hij daarbij rekende op de medewerking van het Kabinet; doch daar dit niet het geval is, zal hij waarschijnlijk zijn amendement intrekken.

De heer *van Hoëvell* heeft een verzoek te rigten aan de Regering; zij heeft zich gisteren en heden verzet tegen de §; uit de ophelderingen, door de commissie gegeven, is gebleken, dat, wat de Regering las, namelijk alsof de Kamer de aan te bieden voordragt niet wilde onderzoeken, niet juist was opgevat, daar de bereidverklaring daartoe wel degelijk in het adres wordt uitgedrukt.

Daarom vraagt hij: 1) of de Regering zich nog blijft verzetten tegen de §; 2) of de Regering wil opgeven, waarom zij zich wel wil vereenigen met het amendement van den heer *Wintgens* en niet met de zinsnede door de commissie voorgesteld, daar er, volgens den heer *Wintgens* zelven, toch geen verschil is; 3) meent hij den heer *Wintgens* alsnog in overweging te moeten geven of, indien hij bij de voordragt van het amendement blijft volharden, of dan de redactie niet eenigzins behoorde veranderd te worden.

De *minister van justitie* antwoordt, dat hij alsnog de voorkeur geeft aan de door den heer *Wintgens* voorgestelde zinsnede.

Nadat evenwel de heer *Bosscha* de bedoeling der commissie nader heeft uiteengezet, en gezegd heeft dat, bij de door haar voorgestelde zinsnede, de Kamer verklaart, dat het haar genoegen zal doen o. a. omtrent het lager onderwijs op nieuw haar gevoelen mede te deelen, geeft de *minister van justitie* te kennen, dat, na de verklaring der commissie, hare nadere wijziging denzelfden zin bevat als het amendement van den heer *Wintgens*, namelijk dat de Kamer niet onherroepelijk blijft bij haar denkbeeld en een ander denkbeeld mogelijk acht, zoodat de Regering zich nu niet meer tegen de § der commissie zal verzetten, maar er zich wil bij nederleggen.

De beraadslagingen over § 6 worden daarna gesloten.

De heer *Wintgens* alsnu zijn amendement hebbende ingetrokken, wordt dat der commissie in hoofdelijke omvrage gebragt en aangenomen met 60 tegen 6 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Groen van Prinsterer*, *van Reede van Oudtshoorn*, *van Foreest*, *Mackay*, *Elout van Soeterwoude* en *Hoffmann*.)

Daardoor komt te vervallen het amendement van den heer *Groen van Prinsterer*.

§ 7 geeft tot geene discussie aanleiding en wordt onveranderd aangenomen met 61 tegen 5 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Groen van Prinsterer*, *van Foreest*, *Mackay*, *Elout van Soeterwoude* en *Hoffmann*.)

Het geheele ontwerp-adres van antwoord, hierop in stemming gebragt zijnde, wordt aangenomen met 57 tegen 9 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Groen van Prinsterer*, *Kien*, *van Reede van Oudtshoorn*, *van Foreest*, *van Lynden*, *Mackay*, *Elout van Soeterwoude*, *de Brauw* en *Hoffmann*.)

Ingevolge art. 9 van het reglement van orde, worden vervolgens door den voorzitter, de heeren *Dommer van Poldersveldt*, *Wintgens* en *Meijlink* aangewezen, om met de leden der commissie van redactie en hun voorzitter, uit te maken de commissie tot aanbieding van het adres aan den Koning.

De zitting wordt hierna gesloten.

De uitslag van de beraadslaging over het adres van antwoord der Tweede Kamer heeft algemeen genoegen gegeven. Dit adres is in vele opzigten verbeterd, zoo in den aanhef, op voorstel van den heer *Rochussen*, als door de verzachting van § 6, en de toelichting daarvan door den heer *Bosscha*, met welke de Regering genoegen heeft genomen. Hierdoor is de spanning tusschen de Regering en de Tweede Kamer uit den weg geruimd, die velen met onrust vervulde, vermits het aftreden van het Kabinet evenmin als eene ontbinding der Kamer wenschelijk werd geacht. (*Haarl. Ct.*)

Alle welgezinden verheugen zich, dat aldus de scheuring, welke tusschen de Regering en de Kamer scheen te dreigen, tot genoegen van alle partijen is uit den weg geruimd.

(*Dagbl. van 's Grav.*)

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben zich Zaturdag bezig gehouden met het onderzoek van verschillende aanhangige wets-ontwerpen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.